

Labklājības ministrija

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS 2024

2025.GADĀ

SATURS

PRIEKŠVārds	3
PAMATINFORMĀCIJA	5
FINANŠU RESURSI	6
DARBĪBAS REZULTĀTI	7
PĒTĪJUMI	15
RESORĀ NODROŠINĀTIE PAKALPOJUMI	16
PASĀKUMI VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAI	17
PERSONĀLS	20
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	22
NOZĪMĪGĀKIE PLĀNOTIE PASĀKUMI 2025. GADĀ	25
1. PIELIKUMS "VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS (PAMATBUDŽETS)"	27
2. PIELIKUMS "VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN IZLIETOJUMS (VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLAIS BUDŽETS)"	28
3. PIELIKUMS "PĀRSKATA GADA BUDŽETA PROGRAMMU (APAKŠPROGRAMMU) IZPILDE"	29
4. PIELIKUMS "PĀRSKATA GADAM APSTIPRINĀTIE PRIORITĀRIE PASĀKUMI"	32
5. PIELIKUMS "SOCIĀLAIS ATBALSTS UKRAINAS CIVILIEDZĪVOTĀJIEM PĀRSKATA GADĀ"	33
6. PIELIKUMS "LABKLĀJĪBAS MINISTRIJAS PUBLISKO PAKALPOJUMU REZULTĀTI"	37
7. PIELIKUMS "MINISTRIJAS STRUKTŪRA"	38

Cienījamais lasītāj!

Aicinu iepazīties ar pārskatu par Labklājības ministrijas paveikto 2024. gadā, kas ir bijis intensīva darba, pārmaiņu un attīstības gads. Tas iezīmē gan vairāku gadu garumā īstenotu reformu noslēgumu, gan jaunu attīstības virzienu sākumu.

2024. gadā ieviesta minimālo ienākumu atbalsta sistēma, kā rezultātā minimālie ienākumu sliekšņi un no tiem izrietošo pabalstu un pensiju apmēri tiek pārskatīti katru gadu, ņemot vērā ienākumu mediānas izmaiņas, ienākumu mediānas pazemināšanās gadījumā saglabājot sliekšņus iepriekšējā apmērā.

Pārskata gadā ieviesām jaunu minimālās algas noteikšanas modeli, kas balstīts uz noteiktu kritēriju - atsaucis vērtību 46 procentu apmērā no vidējās bruto algas. 2024. gadā minimālā alga salīdzinājumā ar 2023. gadu tika paaugstināta par 80 eiro jeb 13 procentiem.

Lai mazinātu atšķirības sociālo pakalpojumu pieejamībā starp dažādām pašvaldībām, 2024. gadā pēc vairāku gadu darba tika apstiprināts minimālais pašvaldībā obligāti nodrošināmo sociālo pakalpojumu grozs, nosakot pārejas periodu līdz 2029. gadam tā nodrošināšanai.

Pensiju adekvātuma uzlabošanā uzsākta piemaksu piešķiršana par apdrošināšanas stāžu līdz 1995. gadam personām, kuras pensiju saņēma no 2012. līdz 2014. gadam. 2024. gadā piemaksas saņēma vairāk nekā 38 tūkstoši senioru.

Pārskata gadā ieviesām vairākus jaunus pakalpojumus dažādām mērķa grupām tostarp, no 1. janvāra ieviests jauns mobilās komandas palatīvās aprūpes pakalpojums mājās – hospisa aprūpe. Tas, papildus veselības aprūpes pakalpojumiem, paredz valsts finansētu sociālo aprūpi, psihoemocionālu atbalstu un tehniskos palīg līdzekļus savā dzīvesvietā cilvēkiem dzīves noslēguma posmā. Lai atbalstītu ģimenes, kurās ir smagi slimi bērni, nodrošināts valsts budžeta līdzfinansējums 50 procentu apmērā aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai bērniem ar smagiem un ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem. Savukārt, no 1. augusta ieviests jauns valsts finansēts sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem, kuri ir cietuši no vardarbības un kuriem ir izveidojušās uzvedības grūtības.

Pārskata gadā turpinājās bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveide, reorganizējot Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju un izveidojot Bērnu aizsardzības centru ar plašākām funkcijām un metodiska un konsultatīva atbalsta iespējām.

2024. gadā Labklājības ministrijai ir uzticēta jauna kompetences joma – brīvprātīgā darba politikas izstrāde. Ar grozījumiem Brīvprātīgā darba likumā noteikts, ka ministrija koordinē šo jomu, un no 2024. gada 1. septembra ir izveidota Brīvprātīgā darba konsultatīvā padome.

Ņemot vērā ģeopolitiskos izaicinājumus, turpinājām sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri meklē patvērumu Latvijā, nodrošinot sociālos pakalpojumus, pabalstus, kā arī atbalstu integrācijai darba tirgū un sabiedrībā.

Lai izvērtētu līdzšinējo darbu un noteiktu nākotnes prioritātes, 2024. gada vasarā veicām sadarbības partneru aptauju, kurā piedalījās 197 respondenti no valsts pārvaldes, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām. 89 procenti respondentu puda apmierinātību ar ministrijas darbu, īpaši uzsverot darbinieku laipnību un kompetenci, kā arī izteica vairākus priekšlikumus un ieteikumus. Aptaujā sniegtos priekšlikumus mūsu darba pilnveidošanai iekļāvām ministrijas jaunajā stratēģijā 2024.–2027. gadam, kuras centrā ir mērķtiecīga cilvēkresursu attīstība, vieda pārvaldība un autoritātes stiprināšana.

Vēlos izteikt pateicību kolēģiem par paveikto darbu, mūsu sadarbības partneriem – valsts un pašvaldību iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, sociālajiem partneriem un ikvienam, kurš ar savu ieguldījumu un idejām palīdzējis mums virzīties uz mūsu kopīgo mērķu sasniegšanu.

Valsts sekretārs
Ingus Allīks

PAMATINFORMĀCIJA

DARBĪBAS PILNVAROJUMS

Labklājības ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde darba, sociālās aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju un dzimumu līdztiesības jomā.

MISIJA

Veidot cieņpilnu, sociāli drošu, iekļaujošu un līdztiesīgu vidi ikvienam.

VĪZIJA

Uzticams partneris iedzīvotāju drošumspējas – spējas pielāgoties mainīgiem apstākļiem – stiprināšanai.

VĒRTĪBAS

CILVĒKS – empātiska, vienlīdzīga, godprātīga un vajadzību izpratnē balstīta pieeja gan organizācijas cilvēkresursu vadībā, gan attiecībās ar sabiedrību.

SADARBĪBA – savstarpēji saskaņota rīcība kopēju mērķu sasniegšanai, iesaistot ieinteresētās puses.

ATBILDĪBA – rūpes par pieņemto lēmumu tiesiskumu un pamatotību, izsverot visas priekšrocības un trūkumus.

PROFESIONALITĀTE – zināšanās un prasmēs balstītas pieejas iestādes mērķu sasniegšanai.

PRIORITĀTES (Darbības stratēģija 2024.–2027. gadam)

- Mērķtiecīga cilvēkresursu attīstība
- Vieda pārvaldība
- Autoritātes stiprināšana

Padotības institūcijas

(gada publiskais pārskats pieejams katras institūcijas tīmekļa vietnē)

- Nodarbinātības valsts aģentūra
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
- Valsts darba inspekcija
- Sociālās integrācijas valsts aģentūra
- Bērnu aizsardzības centrs
- Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija
- Valsts sociālās aprūpes centri: “Kurzeme”, “Latgale”, “Rīga” un “Zemgale”
- Labklājības ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Šampētera nams”

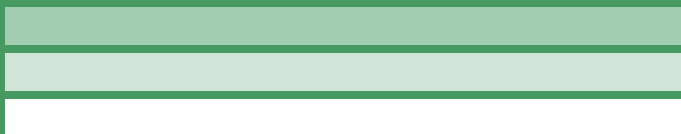
FINANŠU RESURSI

Pamatbudžeta izdevumi:

2024. 1 064,9 milj. eiro/izpilde 98,4%

2023. 1 067,5 milj. eiro/izpilde 99,3%

2022. 1 153,2 milj. eiro/izpilde 99%

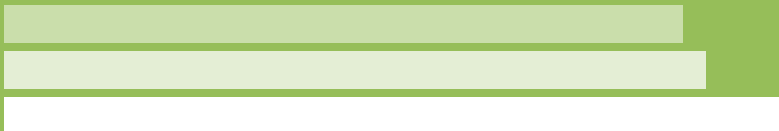
Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets:

Ieņēmumi:

2024. 4 649,0 milj. eiro/izpilde 97,7%

2023. 4 239,7 milj. eiro/izpilde 101%

2022. 3 933,2 milj. eiro/izpilde 112,8%

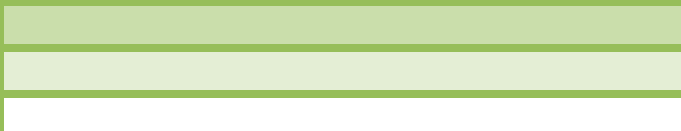

Izdevumi:

2024. 4 311,9 milj. eiro/izpilde 99,1%

2023. 3 988,2 milj. eiro/izpilde 97,7%

2022. 3 589,6 milj. eiro/izpilde 99,3%

PRIORITĀTES (Darbības stratēģija 2024.–2027. gadam)

- Nodrošināta hospisa aprūpe mājās pilngadīgām personām un atbalsts viņu ģimenes locekļiem (4,2 milj. eiro).
- Paplašināts piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijas saņēmēju loks un palielināts pensiju adekvātums, uzsākot pakāpenisku piemaksu piešķiršanu par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim. 2024. gadā piemaksas piešķir personām, kurām vecuma un invaliditātes pensija piešķirta 2012., 2013. un 2014. gadā (14,5 milj. eiro).
- Pilnveidota bērnu aizsardzības un atbalsta sistēma. Veicot Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas reorganizāciju (kopš 2024. gada 1. janvāra Bērnu aizsardzības centrs), paplašinātas iestādes funkcijas metodiskā, izglītojošā un konsultatīvā atbalsta un starpinstitūciju un starpnozaru koordinēšanas nodrošināšanai (1,7 milj. eiro).
- Palielināta piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti saņēmējiem no 106,72 eiro līdz 160 eiro (5,5 milj. eiro) un valsts atbalsts ar celiakiju slimiem bērniem no 106,72 eiro līdz 160 eiro (0,3 milj. eiro).
- Nodrošināta "Bērna mājas" pakalpojuma nepārtrauktība un pastāvīga darbība (0,4 milj. eiro).
- Palielināts pabalsts personām ar invaliditāti, kurām nepieciešama īpaša kopšana un kuru invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības, no 313,43 eiro līdz 413,43 eiro (3,2 milj. eiro).
- Nodrošināts atbalsts pašvaldībām aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanai bērniem ar invaliditāti (5,5 milj. eiro).

Plašāka informācija par budžeta programmu izpildi un prioritārajiem pasākumiem pieejama 1., 2., 3. un 4. pielikumā. **Detalizēta informācija** par Labklājības ministrijas pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas budžeta izpildi 2024. gada 12 mēnešos un budžeta rezultātīvo rādītāju izpildi pieejama [Labklājības ministrijas tīmekļvietnē](#).

DARBĪBAS REZULTĀTI

Politikas plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu īstenošana

Labklājības jomas prioritātes, mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti noteikti Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādņēs 2021.–2027. gadam¹ un Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēs 2022.–2027. gadam². Pārskatā sniegta informācija par būtiskākajiem paveiktajiem darbiem pamatnostādņēs noteikto uzdevumu izpildē.

Minimālo ienākumu atbalsta pilnveide

Sākot ar 2024. gadu noteikta minimālo ienākumu sliekšņu un no tiem izrietošo pabalstu un pensiju apmēru ikgadēja pārskatīšana katra kalendārā gada 1. janvārī atbilstoši ienākumu mediānas izmaiņām, ienākumu mediānas pazemināšanās gadījumā saglabājot sliekšņus iepriekšējā apmērā:

- garantētā minimālā ienākuma sliekšnis pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā 2024. gadā ir 137 eiro (pirms tam – 125 eiro), pārējām personām mājāsaimniecībā 96 eiro (līdz šim – 87,50 eiro);
- trūcīgās mājāsaimniecības ienākumu sliekšnis pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā 2024. gadā ir 343 eiro (līdz šim – 313 eiro), pārējām personām mājāsaimniecībā 240 eiro (līdz šim – 219 eiro);
- maznodrošinātas mājāsaimniecības ienākumu sliekšņa maksimālais apmērs pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā ir 549 eiro (līdz šim – 501 eiro), pārējām personām mājāsaimniecībā 384 eiro (līdz šim – 351 eiro);
- minimālās invaliditātes pensijas aprēķina bāze ir 171 eiro (līdz šim - 157 eiro), personām ar invaliditāti no bērniības – 206 eiro (līdz šim - 188 eiro). III invaliditātes grupas gadījumā invaliditātes pensija tiek noteikta invaliditātes pensijas aprēķina bāzes apmērā, savukārt, nosakot minimālo invaliditātes pensiju I un II invaliditātes gadījumā, aprēķina bāzei tiek piemēroti koeficienti – I invaliditātes grupai - 1.6, bet II invaliditātes grupai - 1.4;
- minimālās apgādnieka zaudējuma pensijas apmērs katram bērnam no dzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 171 eiro (līdz šim - 157 eiro);
- valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs pensijas vecumu sasniegušajiem, kuriem nav uzkrāts pietiekams apdrošināšanas stāžs vecuma pensijas piešķiršanai, ir 137 eiro (līdz šim - 125 eiro).

Pensiju adekvātuma palielināšana

Lai palielinātu ienākumus un valsts materiālā atbalsta adekvātumu nabadzības riskam vienā no visvairāk pakļautajām iedzīvotāju grupām – senioriem, no 2024. līdz 2029. gadam pie tām vecuma un invaliditātes pensijām, kas piešķirtas laikā no 2012. līdz 2028. gadam, pakāpeniski tiek piešķirta piemaksa par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim. Šīs izmaiņas ietekmē aptuveni 38 tūkstošus cilvēku 2024. gadā.

Pensionēšanās vecums

¹ Ministru kabineta 2021. gada 1. septembra rīkojums Nr. 616 "Par Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam"

² Ministru kabineta 2022. gada 21. decembra rīkojums Nr. 967 "Par Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēm 2022.–2027. gadam"

Pensionēšanās vecums

Tiesības uz valsts vecuma pensiju 2024. gadā ir personām, kuras sasniegušas 64 gadu un deviņu mēnešu vecumu, ja apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 15 gadiem. Cilvēkiem, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem, ir tiesības pensionēties priekšlaicīgi, t.i., divus gadus pirms vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanas. 2024. gadā pensionēties priekšlaicīgi iespējams tiem, kuri sasnieguši 62 gadu un 9 mēnešu vecumu. (No 2014. gada pensionēšanās vecums pakāpeniski, palielinās, t.i., ik gadu par 3 mēnešiem līdz 2025. gadā tiks sasniegts 65 gadu vecums).

Materiālā atbalsta pilnveide personām ar invaliditāti

- No 2024. gada 1. janvāra pabalsts personai ar invaliditāti, kurai invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības un kurai nepieciešama kopšana, paaugstināts no 313,43 eiro līdz 413,43 eiro
- No 2024. gada 1. janvāra par 6 % tiek paaugstināts cilvēku ar invaliditāti asistentu un pavadoņu atlīdzības apmērs par vienu pakalpojuma sniegšanas stundu, nosakot to 5,42 eiro apmērā (līdz šim – 5,11 eiro).
- No 2024. gada 1. janvāra piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti tiek paaugstināta no 106,72 eiro līdz 160 eiro mēnesī.
- No 2024. gada 1. janvāra palielināts atbalsta apmērs ar celiakiju slimiem bērniem no 106,72 eiro līdz 160 eiro mēnesī.

Sociālo pakalpojumu kvalitātes un pieejamības palielināšana

- 2024. gada nogalē pieņemts likumprojekts "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā", kas nosaka minimālo pašvaldībā obligāti nodrošināmo sociālo pakalpojumu grozu, kas visām pašvaldībām (gan novadiem, gan valsts pilsētām) jānodrošina saviem iedzīvotājiem, tādējādi mazinot nevienlīdzību sociālo pakalpojumu pieejamībā starp dažādām pašvaldībām. Grozā iekļauti 10 pakalpojumi, līdz 2029. gadam nosakot pārejas periodu to nodrošināšanai:
 - ◇ no 2025. gada nodrošināmie pakalpojumi - aprūpe mājās cilvēkiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, grupu māja (dzīvoklis) cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija, krīzes centrs krīzes situācijā nonākušām personām, patversme un nakts patversme personām bez noteiktas dzīvesvietas un krīzes situācijā nonākušām personām;
 - ◇ no 2026. gada nodrošināmie pakalpojumi - dienas aprūpes centrs cilvēkiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, atelpas brīdis bērniem ar invaliditāti, cilvēkiem ar I grupas invaliditāti un cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem (I, II grupas invaliditāte), specializētās darbnīcas cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā mentora pakalpojums bērniem ar uzvedības vai atkarības problēmām un jauniešiem ārpusģimenes aprūpē un pēc tās;
 - ◇ no 2028. gada nodrošināmais pakalpojums - ģimenes asistents ģimenēm ar bērniem, cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, pilngadību sasniegušam bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās;
 - ◇ no 2029. gada nodrošināmais pakalpojums - sociālās rehabilitācijas programmas sociālās rehabilitācijas ietvaros bērniem ar uzvedības problēmām vai augstiem to attīstības riskiem.

³ Ministru kabineta 2024. gada 3. septembra noteikumi Nr. 593 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju" 4.3.5.1. pasākuma "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana" otrās kārtas īstenošanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/354745>

- Lai paātrinātu minimālo sociālo pakalpojumu grozā iekļauto pakalpojumu pieejamību, uzsākta atbalsta sniegšana sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai 473 pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir noteikta I vai II invaliditātes grupa, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuriem ir noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs, kā arī personām pensijas vecumā, tai skaitā personām ar demenci.³
- No 2024. gada 1. janvāra ieviests valsts budžeta līdzfinansējums 50% apmērā aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai bērniem ar smagiem un ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem, kuriem ir Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas noteikta invaliditāte un izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību. Līdzfinansējums par bērnu tiek turpināts arī pēc pilngadības sasniegšanas, bet ne ilgāk kā līdz bērna 24 gadu vecuma sasniegšanai. Atbalsta mērķis ir novērst bērnu ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās.
- No 2024. gada 1. janvāra ir nodrošināts mobilās komandas paliatīvās aprūpes pakalpojums personas dzīvesvietā (hospisa aprūpe) pilngadīgām personām, kas papildu veselības aprūpes pakalpojumiem ietver valsts finansētu sociālo aprūpi, psihoemocionālo atbalstu un tehniskos palīg līdzekļus.
- No 2024. gada 1. augusta ieviests jauns valsts finansēts sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem, kuri ir cietuši no vardarbības un kuriem ir izveidojušās uzvedības grūtības. Pakalpojuma sniegšanu nodrošina nodibinājums "Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs". Pakalpojuma mērķis ir attīstīt 5 līdz 13 gadus veciem bērniem vecumposmam vajadzīgās regulācijas prasmes, lai nākotnē viņi varētu pilnvērtīgi funkcionēt ģimenē, skolā un sabiedrībā.
- Uzsākta atbalsta pilnveidošana bērniem ar uzvedības un atkarību problēmām un to riskiem, kā arī viņu ģimenēm.⁴ Nākamo piecu gadu laikā tiks attīstīti gan kopienā balstīti (konsultācijas pie speciālistiem, atbalsta grupas, terapeitiski dzīvokļi u.c.), gan individuālā līmeņa atbalsta pakalpojumi/ pasākumi, izveidots bērna atbalsta speciālistu tīkls.
- Uzsākta jauna atbalsta pasākuma cilvēkiem ar ļoti smagiem garīga rakstura un multipliemiem traucējumiem⁵ īstenošana trīs valstspilsētu pašvaldībās, nodrošinot vismaz 54 cilvēkiem saņemt atbalsta pakalpojumus, kas veicina neatkarīgas dzīves iespējas, uzlabo dzīves kvalitāti un veicina iekļaušanos sabiedrībā.
- 2024. gadā pilotprojekta ietvaros nodrošināta psihosociāla rehabilitācija - uzturoša terapija bērniem pēc autisma (AST) diagnosticēšanas un agrīnās intervences programmas ārstniecības iestādē.
- Palielināts psihologa konsultāciju skaits bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām un kuriem piešķirts sociālās rehabilitācijas pakalpojums, līdz 120 konsultācijām dzīvesvietā vai iestādē (līdz šim – maksimāli 20 konsultācijas). Pakalpojuma apjoms palielināts, lai nodrošinātu tā lielāku atbilstību bērna individuālajām vajadzībām un harmonizētu bērniem sniedzamā pakalpojuma apjomu ar sociālās rehabilitācijas pakalpojumu vardarbībā cietušām pilngadīgām personām.

⁴ Ministru kabineta 2023. gada 21. novembra noteikumi Nr. 676 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.6. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku, tostarp vistrūcīgāko un bērnu, sociālo integrāciju" 4.3.6.5. pasākuma "Atbalsta pasākumi bērniem ar uzvedības vai atkarību problēmām un to ģimenēm" īstenošanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/347648>

⁵ Ministru kabineta 2024. gada 13. februāra noteikumi Nr. 100 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt sociāli atstumto kopienu, mājsaimniecību ar zemiem ienākumiem un nelabvēlīgā situācijā esošo grupu, tostarp cilvēku ar īpašām vajadzībām, sociāli ekonomisko integrāciju, īstenojot integrētas darbības, tostarp nodrošinot mājokli un sociālos pakalpojumus" 4.3.1.5. pasākuma "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība" īstenošanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/349813>

- Uzsākta mājokļu pielāgošana cilvēkiem ar invaliditāti 39 pašvaldībās.⁶ Atbalsta mērķis ir veicināt ieļaujošas vides veidošanu, proti, veikt specifiskus sava mājokļa infrastruktūras pielāgojumus, lai tādējādi mazinātu vides šķēršļus un kompensētu funkcionēšanas ierobežojumus.
- Lai mazinātu vardarbību pret bērniem ģimenē un ārpusģimenes aprūpē, kā arī attīstītu bērnu nevardarbīgas audzināšanas prasmes, turpmākos piecus gadus tiks nodrošināts jauns atbalsts bērnu likumiskajiem pārstāvjiem un audžuģimenēm.⁷ Tā ietvaros tiks izstrādātas un aprobētas izglītojošas programmas ģimenes pratības paaugstināšanai vecākiem un ārpusģimenes aprūpes iestāžu darbiniekiem un veidota metodika speciālistiem darbam ar vardarbībā cietušiem un vardarbību veikušiem bērniem. Tāpat ir uzsākta esošo pakalpojumu pilnveide un jaunu pakalpojumu attīstība no vardarbības cietušiem cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, redzes, dzirdes vai kustību traucējumiem, 60 gadu vecumu sasniegušajiem, tiem, kas cietuši no seksuālas vardarbības un kuri pakļauti augstam vardarbības riskam, kā arī bērniem, kuri cietuši no savstarpējās vardarbības, un bērniem ar kaitējošu seksuālu uzvedību.⁸
- Uzlabots atbalsts ārpusģimenes aprūpē bijušiem jauniešiem pēc pilngadības sasniegšanas līdz 21 gada vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, ja turpina mācības. Valsts sniedz finansiālu atbalstu pašvaldībām, lai jauniešiem sniegtusociālā mentora pakalpojumu, finansiālu atbalstu, kā arī atbalsta grupu nodarbības dažādu sociālo prasmju un iemaņu apguvei.

Darba tirgus

- Noteikti kritēriji minimālās algas noteikšanai, tādējādi nodrošinot lielāku prognozējamību turpmākai minimālās mēneša darba algas paaugstināšanai.⁹ Pie minimālās mēneša darba algas noteikšanas turpmāk vērā ņems atsaucis vērtību 46 procentu apmērā no Centrālās statistikas pārvaldes aprēķinātās vidējās bruto darba samaksas par pēdējiem pieejamiem 12 mēnešiem.
- Minimālās mēneša darba algas apmērs normālā darba laika ietvaros no 2024. gadā palielināts no 620 eiro līdz 700 eiro.
- Lai uzlabotu vismaz 2,5 tūkstoši strādājošo nodarbināto (īpaši darbaspēju zaudēšanas riskam pakļauto un gados vecāko) darba vidi un darba apstākļus, uzsākta Eiropas Savienības Kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.3.5. pasākuma "Ilgāka un labāka darba mūža veicināšana" ¹⁰ īstenošana, kurā paredzēts nodarbinātos iesaistīt veselības veicināšanas un uzlabošanas pasākumos, kā arī sniegt atbalstu darba devējiem darbinieku ilgtspējīgai nodarbinātībai. Pasākums paredz sniegt atbalstu darba devējiem, uzsverot un risinot tieši ergonomisko un psihoemocionālo risku problemātiku darba vidē, konsultācijas darba devējiem un nodarbinātajiem par darba aizsardzības, darba tiesību, nediskriminācijas, ilgāka un labāka darba mūža veicināšanas jautājumiem, kā arī pieredzes apmaiņas pasākumi labās prakses iepazīšanai un pārņemšanai uzņēmumos.
- 2023. gadā noslēdzās 2014.–2020. gada plānošanas perioda 9.1.1.3. pasākuma projekts "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai" un, sākot ar 2024. gadu, uzsākās 2021.–2027. gada plānošanas perioda projekta īstenošana ar tādu pašu nosaukumu. Projekta ietvaros Altum izskata sociālo uzņēmumu grantu pieteikumus (biznesa plānus) un piešķir grantus līdz 200 000 eiro līdz pat 2 gadu biznesa projektu īstenošanai, ja iesniegtie grantu pieteikumi (biznesa plāni) atbilst izvirzītajām prasībām.

⁶ Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda investīcijas "Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem" otrās kārtas "Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai"

⁷ Ministru kabineta 2024. gada 20. februāra noteikumi Nr. 111 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.6. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku, tostarp vistrūcīgāko un bērnu, sociālo integrāciju" 4.3.6.4. pasākuma "Atbalsta instrumentu izstrāde un ieviešana ģimenes funkcionalitātes stiprināšanai" pirmās kārtas īstenošanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/349962>

⁸ Ministru kabineta 2024. gada 16. jūlija noteikumi Nr. 487 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.6. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku, tostarp vistrūcīgāko un bērnu, sociālo integrāciju" 4.3.6.4. pasākuma "Atbalsta instrumentu izstrāde un ieviešana ģimenes funkcionalitātes stiprināšanai" otrās kārtas īstenošanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/353716>

Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pārvaldības uzlabošana

- 2024. gadā pēc Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas reorganizācijas un funkciju pārskatīšanas darbu uzsāk Bērnu aizsardzības centrs. Institūcijas paplašināšanas mērķis - mainīti un līdzsvarot iestādes darbību no kontrolējošas iestādes uz bērniem, pusaudžiem, ģimenēm un speciālistiem atbalstu sniedzošu, izglītojošu, konsultējošu, koordinējošu starpinstitūciju un profesionāļu sadarbības centru, primāri iestādes darbību vēršot uz atbalsta nodrošināšanu. Būtisks akcents tiek vērsts uz efektīvu starpnozaru un starpinstitūciju koordinēšanu, kas ietver sistēmisku metodisku vadību bērnu aizsardzības jomā iesaistītajām pusēm.
- 2024. gada 18. decembrī valdība apstiprināja "Vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanas un apkarošanas plānu 2024. – 2029. gadam", kas paredz izstrādāt integrētu, mērķtiecīgu un efektīvu politiku, lai novērstu un mazinātu vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē. Mērķa sasniegšanai izvirzīti četri rīcības virzieni - preventīvie pasākumi vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanai, vardarbībā cietušo personu aizsardzības un atbalsta pasākumu nodrošināšana un to pilnveide, vardarbības veicēja atbildības stiprināšana, atbalsta un rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana, kā arī vienotas, koordinētas un iekļaujošas politikas un tiesiskā regulējuma izveide attiecībā uz vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē jautājumiem.
- No 2024. gada 1. janvāra ir palielināta valsts sociālās aprūpes centru (VSAC) pakalpojumu sniegšanā tieši iesaistīto darbinieku atlīdzība. No sociālajā darbā un aprūpē iesaistītajiem vislielākais atalgojuma pieaugums ir aprūpētājiem, kas vidēji sasniedz 7%. Izmaiņas paredz arī VSAC ārstniecības personu zemāko mēnešalgu likmju palielinājumu.
- No 2024. gada 1. jūlija valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekam uzlabota informācijas pieejamība par uzkrāto pensijas kapitālu, proti, nosakot pienākumu valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam sniegt attiecīgajam shēmas dalībniekam informāciju par to, vai viņš ir izvēlējis savam vecumam un vajadzībām atbilstošāko ieguldījumu plānu, kā arī pilnveidojot informācijas aprites un sadarbības nosacījumus starp Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un shēmas līdzekļu pārvaldītāju. Normatīvā regulējuma izmaiņu mērķis ir veicināta valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekam informācijas pieejamību par 2. pensiju līmenī uzkrāto pensijas kapitālu, pilnveidot zināšanas par pensijas uzkrājuma veidošanās pamatjautājumiem, tai skaitā savu noguldījumu, plānu ienesīgumu un vecumam atbilstoša ieguldījumu plāna izvēles nozīmīgumu, kā arī uzlabot dalībnieku finanšu prātību, saņemot personalizētas konsultācijas.
- 2024.gada 18.jūlijā stājās spēkā grozījumi Brīvprātīgā darba likumā, kas nosaka jaunu kompetences jomu Labklājības ministrijai, proti, atbildību par brīvprātīgā darba politikas izstrādi, kā arī nosaka pienākumu izveidot Brīvprātīgā darba konsultatīvo padomi no 2024.gada 1.septembra.

⁹ Ministru kabineta 2024. gada 19. novembra noteikumi Nr. 730 "Minimālās mēneša darba algas noteikšanas un pārskatīšanas kārtība" (prot. Nr.49 54.§)

¹⁰ Ministru kabineta 2024. gada 2. jūlija noteikumi Nr. 431 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot visu darba meklētāju, jo īpaši jauniešu – it sevišķi, īstenojot Garantiju jauniešiem –, ilgstošo bezdarbnieku un darba tirgū nelabvēlīgā situācijā esošo grupu, un ekonomiski neaktīvo personu piekļuvi nodarbinātībai un aktivizācijas pasākumiem, kā arī veicinot pašnodarbinātību un sociālo ekonomiku" 4.3.3.5. pasākuma "Ilgāka un labāka darba mūža veicināšana" īstenošanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/353314>

Atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem

Pārskata gadā Labklājības ministrija turpināja atbalsta sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem, nodrošinot Ukrainas civiliedzīvotāju pamatvajadzības un būtiskākos sociālos pakalpojumus, un iespējami ātru iekļaušanu darba tirgū. Labklājības nozarē sniegtais atbalsts:

- sociālās rehabilitācijas un psihosociālās rehabilitācijas pakalpojumi, t.sk. līdz 30 dienām ilga sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšana Sociālās integrācijas valsts aģentūrā, pakalpojumi ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā;
- atbalsts Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām darbības programmas ietvaros;
- valsts finansēto tehnisko palīg līdzekļu nodrošināšana;
- atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem Latvijā noteikta invaliditāte (pabalsti un pakalpojumi);
- sociālās palīdzības pabalsti (garantētā minimālā ienākuma (GMI) pabalsts, vienreizējais pabalsts krīzes situācijās; mājokļa pabalsts);
- ar ģimeni un bērna aprūpi saistītie valsts sociālie pabalsti;
- atbalsts ārkārtas aizbildņiem - atlīdzība par ārkārtas aizbildņa pienākumu pildīšanu, pabalsts nepavadīta bērna uzturam un pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei;
- ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru pakalpojumi ārkārtas aizbildņiem; konsultatīvais atbalsts bērniem ar uzvedības problēmām un saskarsmes grūtībām, kā arī viņu likumiskajiem pārstāvjiem un speciālistiem;
- pasākumi nodarbinātības veicināšanai:
 - ◊ jauniešu vasaras nodarbinātības pasākumu nodrošināšana;
 - ◊ aktīvās nodarbinātības un preventīvie bezdarba samazināšanas pasākumi;
 - ◊ vienreizējā nodarbinātības vai pašnodarbinātības uzsākšanas pabalsta izmaksa vienas minimālās mēnešalgas apmērā;
 - ◊ latviešu valodas apguves pasākumi bezdarbniekiem, darba meklētājiem un bezdarba riskam pakļautajām personām).

Labklājības ministrijas eksperti turpina sadarboties ar Baltijas valstu kolēģiem aktuālo sociālo jautājumu risināšanā, tostarp 2024. gada aprīlī Tallinā notika 19. Baltijas politikas dialoga sanāksme, kurā tika apspriesti primārās un sociālās aprūpes veicināšanas jautājumi, īpašu uzmanību pievēršot Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam.

Kopā ar citām valsts pārvaldes institūcijām Labklājības ministrija iesaistījās pasākumu plāna izstrādē Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam 2025. gadam.

Plašāka informācija par sociālo atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem pārskata gadā pieejama 5. pielikumā.

Darbības stratēģijas ieviešana

2024. gads dēvējams par pārejas gadu starp ministrijas darbības stratēģijas diviem periodiem, kad novērtējām 2020.–2023. gadā sasniegto, aptaujājot arī partnerus par sadarbību ar ministriju, un noteicām attīstības virzienus 2024.–2027. gadam.

Stratēģijas 2020.–2023. gadam novērtējums

Pārskata gadā apkopoti un novērtēti 2020.–2023. gadā sasniegtie rezultāti, ietverot stratēģijas ieviešanas analīzi atbilstoši izvēlētajiem trīs kritērijiem – atbilstība, rezultativitāte un saskaņotība, un informāciju par sasniegtajiem rādītājiem.

Atbilstoši vērtēšanas rezultātiem secināms, ka vairāk nekā puse stratēģijā 2020.–2023. gadam izvirzīto mērķu un to rezultāti ir sasniegti plānotajā termiņā, un gandrīz visi plānotie rezultāti ir izpildīti, piemēram, ieviestas jaunas sadarbības formas (dažādi tiešsaistes un hibrīdpasākumi, jauna kopstrādes vide – MS Teams), īstenota iniciatīva "Virtuālais paldies" un "zaļās" domāšanas principa atbalsta pasākumi. Pilnveidoti arī pakalpojumi (ieviesta vienota nozares dokumentu vadības sistēma LIETVARIS, precizēts process padotības institūciju pārraudzībai), paaugstināta nodarbināto aktivitāte profesionālajā pilnveidē un atbalstīts attālināts darbs. Savukārt turpināms darbs pie iekšējās mācību sistēmas izveides, un pilnveidojami ministrijas procesi efektīvākai pienākumu veikšanai.

Novērtējumā secināts, ka stratēģija ir bijusi ne tikai saskaņota, bet arī adaptīva, ļaujot ministrijai veikt nepieciešamos pasākumus, nemainot prioritātes, mērķus un vērtības pat krīzes apstākļos (COVID-19, energoresursu cenu pieaugums). Stratēģija bijusi atbilstoša saistošajiem politikas plānošanas dokumentiem nacionālajā līmenī, kā arī ir piemērota globālajām tendencēm.

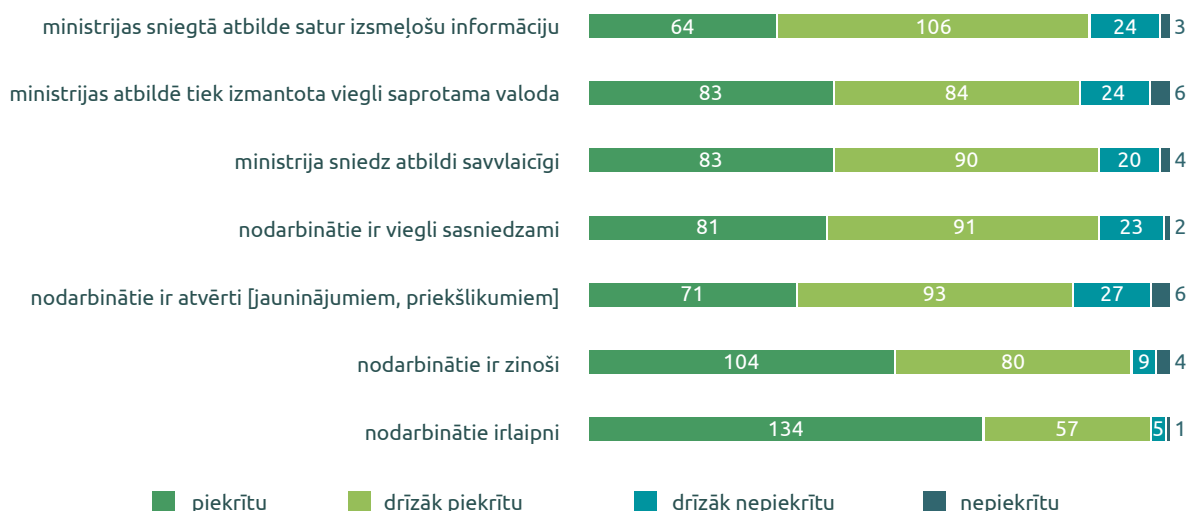
Sagatavotais [novērtējums](#) katram interesentam pieejams ministrijas tīmekļvietnē.

Sadarbības partneru aptauja

Aptaujā, kas norisinājās 2024. gada jūlijā, piedalījās 197 respondenti: 144 valsts pārvaldes, tostarp no ministrijas padotības iestādēm, 33 pašvaldību un 20 NVO pārstāvji. Kopumā 89 % respondentu ir apmierināti ar ministrijas darbu pēdējā gada laikā (36 % respondentu pilnībā apmierināti, 53 % – drīzāk apmierināti), savukārt 11 % respondentu pauž savu neapmierinātību.

Sadarbības partneri, sniedzot savu skatījumu par ministrijas darbinieku attieksmi, kompetenci un atbildību, kopumā pauž pozitīvu vērtējumu par dažādiem sadarbības aspektiem. Aptaujas dati liecina, ka pēc partneru domām ministrijas nodarbinātie ir laipni (piekrīt 134 respondenti) un zinoši (piekrīt 104 respondenti), bet ministrijas atbildēs būtu sniedzama izsmeļošāka informācija vieglāk saprotamā valodā, kā arī būtu uzlabojams sniegto atbilžu savlaicīgums. Turpmāk arī jādomā, kā kļūt atvērtākiem jauniem risinājumiem un inovācijām.

Līdzšinējās sadarbības ar ministriju novērtējums

Aptaujā īpaši vērtīgi, ka partneri sadarbībā pilnveidojamo minējuši arī konkrēti, piemēram, vairāk jāizrāda iniciatīva kopīgo risinājumu meklēšanai tieši praksē, tostarp biežāk apmeklējot partnerus klātienē, vairāk jāinformē par plānoto un iniciatīvām, ieviešot to kā sistemātisku un kompleksu pieeju. Visi partneru sniegtie priekšlikumi izvērtēti stratēģijas 2024.–2027. gadam izstrādes laikā, izvirzot mērķus turpmākajai attīstībai.

Detalizētāka informācija par aptaujas rezultātiem ietverta [stratēģijas 2020.–2023. gadam novērtējumā](#).

Stratēģijas 2024.–2027. gadam izstrāde un ieviešana

Pārskata gadā pēctecīgi izstrādāta un apstiprināta ministrijas [darbības stratēģija 2024.–2027. gadam](#), nosakot prioritātes, mērķus un sasniedzamos rezultātus un to rādītājus, tostarp galvenos snieguma rādītājus. Periodā līdz 2027. gadam savu attīstību koncentrēsīm trīs prioritārajos virzienos: **mērķtiecīga cilvēkresursu attīstība, vieda pārvaldība un autoritātes stiprināšana**.

Stratēģijas 2024.–2027. gadam izstrāde norisinājās vairākos posmos – darbs uzsākās ar iepriekš minēto novērtējumu, tostarp kopīgu rezultātu un rādītāju apkopošanu un ministrijas vērtību pārskatīšanu (nodarbināto aptauja). Diskusijas turpinājās domnīcās, kad struktūrvienību pārstāvji izvērtēja sasniegtos rezultātus un sprieda par jaunajiem virzieniem, pārrunājot nozīmīgākos sasniegumus ministrijas darbā, iepriekšējos gados gūtās mācībās, kuri no iepriekš plānotajiem uzdevumiem saglabā aktualitāti, ministrijas stiprajām un vājajām pusēm, ko izmantot un attīstīt jaunajā stratēģijā u.tml. Visu paveikto apkopojot, prioritātes nākamajam periodam definētas vadības diskusijā.

Paralēli darbības stratēģijas novērtēšanai un izstrādei pārskata gadā īstenoti arī aktuālie uzdevumi:

- Uzsākta nodarbināto darba samaksas un sociālo garantiju noteikšanas kārtības pārskatīšana.
- Rūpējoties par nodarbināto psihoemocionālo labklājību, 2024. gadā nodrošināts supervīzijas pakalpojums – 36 individuālās supervīzijas un 10 komandas supervīzijas ar kopējo stundu apjomu 71,3 stundas.
- Attīstot nodarbināto digitālās iespējas un prasmes, pilnībā ieviesta jaunā kopstrādes vide – MS Teams platforma (iegādātas licences, uzstādīta programmatūra, veiktas apmācības). Iekšējā sagatavotas arī vizualizētas pamācības platformas lietotājiem (transkripcijas iespējas, fona un valodas maiņa). Norisinājušās mācības “Datu analīze un vizualizācijas ar POWER BI”. Mācībās piedalījās 14 nodarbinātie, kuri specializējas datu analītikā vai datus balstīto lēmumu pieņemšanā. Ministrijas nodarbinātie ir arī aktīvi izmantojuši Digitālās akadēmijas piedāvājumu.
- Iekšējā turpināta labā prakse, izveidojot un aktualizējot ceļa kartes un videopamācības, piemēram, komandējumu pieteikšana pašapkalpošanās sistēmā HoP, SharePoint iespējas.
- Nozarē ieviesta palīdzības dienesta informācijas sistēma RUDIS (digitalizēts resursu pieprasīšanas process), sagatavota un iekšējā publiskota portāla lietotāja rokasgrāmata.
- Uzsākts nozares informācijas un komunikācijas tehnoloģiju stratēģijas izstrādes darbs periodam līdz 2026. gadam. 2024. gadā strādāts pie Labklājības nozares domēna arhitektūras, kas ir stratēģijas pamatelements (intervijas par infrastruktūru, informācijas sistēmām padotības iestādēs, datu kopām). Pārējo šīs stratēģijas kodolu sastāda ministrijas īstenotā [informācijas un komunikācijas tehnoloģiju centralizācijas projekta](#) rezultāti – koplietošanas pakalpojumi nozares padotības iestādēm VSAA vadībā.
- Pilnveidojot nozares publisko pakalpojumu sistēmu, panākta vienošanās par pakalpojumu pārvaldības lomu pienākumu veicējiem ministrijā, izveidots ministrijas pakalpojumu saraksts, noteikti ministrijas pakalpojumu vadītāji (atbildīgie par pakalpojumu), kā arī citi pakalpojumu pārvaldības lomu veicēji. Pārskata gadā VARAM vadībā pakalpojumu vadītāji ir uzsākuši ministrijas pakalpojumu vērtēšanu un pilnveides plānu izstrādi atbilstoši Pakalpojumu vides pilnveides plānā 2024.–2027. gadam noteiktajam.
- Rūpējoties par siltumenerģijas patēriņa samazināšanu un vienlaikus veicinot arī klimatneitralitāti, īstenots ministrijas ēku apkures sistēmas atjaunošanas projekts. Turpinot estētiski labiekārtot darba vidi, ar kopīgi sarūpētajiem un izvietotajiem augiem izveidots “zaļais” koridors pārejā starp abām ēkām.
- Uzsākta ikmēneša ministrijas paveikto darbu komunikācija, koncentrēti skaidrojot sasniegtos rezultātus.
- Stiprinot ministrijas vērtības un kolektīva sajūtu, pārskata gadā piedalījāmies ziedošanas kampaņā (Drosmes kaste) un ministrijas Lielajā talkā, kopīgi sportojām (STRAVA klubs, sporta spēles), izcēlām un suminājām savus labākos. Ministrijas sasniegumi novērtēti arī plašāk – saņemta Valsts kases pateicība par dalību Due Diligence informācijas sagatavošanā, ministrijas īstenotais projekts “Atbalsts Barnahus ieviešanai Latvijā” uzvarējis Eiropas Ekonomikas zonas grantu programmas nominācijā “Celmlauzis”.

PĒTĪJUMI

Pārskata gadā Labklājības ministrija pabeigusi sešu pētījumu īstenošanu. Šie pētījumi veikti pa vienam šādās politikas jomās – personu ar invaliditāti vienlīdzīgas iespējas, darba politika, sociālā aizsardzība, bērnu un ģimenes politika un divi – sociālā iekļaušana. Skatot tos pēc klasifikācijas veida atbilstoši kārtībai par pētījumu pasūtīšanu, trīs pētījumi ir padziļinātas ekspertīzes pētījumi politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei, savukārt trīs pētījumi – sabiedriskās domas pētījumi.

Pētījumu rezultāti tiks izmantoti atbalsta pilnveidei vecākiem, kuri par bērnu rūpējas vieni, psiholoģiskā atbalsta pakalpojuma bērniem ar smagām saslimšanām vai invaliditāti pilnveidei, turpmākās komunikācijas par deinstitutionalizācijas procesa norisi Latvijā plānošanai – par bērnu ar funkcionāliem traucējumiem, bērnu, kuri spiesti atrasties ilgstošā ārpusģimenes aprūpē, un īpaši par cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem iekļaušanu sabiedrībā, kā arī atbalsta pilnveidošanai zemu ienākumu mājsaimniecībām.

Sešu pētījumu kopējā finansēšanas summa ir 822 187 eiro, tostarp četri no tiem, kopā 779 085 eiro apmērā ir līdzfinansēti no ārvalstu finanšu palīdzības instrumentiem un diviem pētījumiem kopā 43 100 eiro apmērā – pilnībā valsts budžeta finansējums. Visas norādītās summas ir bez PVN.

- **Priekšlikumu izstrāde atbalsta pilnveidošanai vecākiem, kuri par bērnu rūpējas vieni** – priekšlikumu izstrāde atbalsta pilnveidošanai vecākiem, kuri par bērnu rūpējas vieni.
- **Pētījums par psihologa pakalpojuma nodrošināšanu bērniem ar smagu saslimšanu vai invaliditāti un viņu tuviniekiem** – pierādījumos balstītu priekšlikumu izstrāde valsts finansēta psiholoģiskā atbalsta pakalpojuma nodrošināšanai bērniem ar smagām saslimšanām vai invaliditāti Latvijā, lai uzlabotu viņu un viņu ģimeņu psihoemocionālo labizjūtu. Pētījumā analizēta Latvijā pieejamo psiholoģisko pakalpojumu pieejamība un kvalitāte, kā arī salīdzināta Zviedrijas un Īrijas pieredze šajā jomā.
- **Pētījums par iespēju modernizēt Nodarbinātības valsts aģentūras digitālos pakalpojumus** – Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes palielināšana, izmantojot modernās digitālās sistēmas un datu pārvaldības risinājumus, lai atbalstītu iedzīvotājus kvalitatīvā nodarbinātībā.
- **Sabiedrības uzticēšanās pašvaldību sociālajiem dienestiem (2024. gads)** – sabiedrības uzticēšanās pašvaldību sociālajiem dienestiem ikgadēja monitoringa veikšana laika periodā no 2024. līdz 2028. gadam, nodrošinot salīdzinošu iegūto aptaujas datu analīzi, un priekšlikumu izstrāde nepieciešamajiem pasākumiem sabiedrības, t.sk. sociālo dienestu klientu, uzticēšanās veicināšanai.
- **Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām ieviešanas novērtējums (par 2023. gadu)** – Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām atbalsta saņēmēju ikgadējās aptaujas veikšana, lai novērtētu sniegtā atbalsta lietderību un efektivitāti.
- **Iedzīvotāju informētība un izpratne par deinstitutionalizācijas procesu** – sabiedriskās domas pētījumu – aptauju veikšana par iedzīvotāju informētību un izpratni par deinstitutionalizācijas procesu un reprezentatīvu datu iegūšana par sabiedrības informētības līmeni par Labklājības ministrijas 2023. gadā rīkoto informatīvo kampaņu “Iekāp otra korpēs”.

Detalizētāka informācija par pārskata gadā veikto pētījumu uzdevumiem, galvenajiem rezultātiem un rezultātu izmantošanu, pētījuma autoriem, līguma summu un finansēšanas avotu pieejama [Pētījumu un publikāciju datubāzē](#), kur iespējams iepazīties arī ar 2025. gadā plānoto pētījumu pieteikumiem.

Resorā nodrošinātie pakalpojumi

Labklājības ministrija un tās padotības institūcijas iedzīvotājiem nodrošina plaša spektra pakalpojumus.

- **Valsts sociālā apdrošināšana**, kas tiek nodrošināta saskaņā ar likumā [“Par valsts sociālo apdrošināšanu”](#) noteikto. Iedzīvotājiem valsts sociālās apdrošināšanas sistēma garantē pabalstu, atlīdzību un pensiju izmaksas, kas atkarīgas no personu veiktajām individuālajām sociālās apdrošināšanas iemaksām. Dalība valsts sociālās apdrošināšanas sistēmā iedzīvotājiem garantē vecuma, invaliditātes un citu pensiju izmaksas, kā arī slimības, bezdarbnieka, maternitātes, paternitātes, vecāku pabalstu un ar nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām saistītu kaitējumu atlīdzību izmaksas. Lai nodrošinātu sociālās apdrošināšanas stāža nepārtrauktību, no valsts pamatbudžeta un sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta pensijas, invaliditātes un bezdarba gadījumam tiek apdrošinātas atsevišķas personu grupas, piemēram, maternitātes, paternitātes, bērna kopšanas vai vecāku pabalsta saņēmēji, personas, kuras saņem bezdarbnieka pabalstu, nestrādājošas personas ar invaliditāti u.c.
- **Valsts sociālie pabalsti**, kas tiek nodrošināti atbilstoši [Valsts sociālo pabalstu likumā](#) noteiktajam. Iedzīvotājiem noteiktās situācijās tiek nodrošināta regulāro valsts sociālo pabalstu izmaksa: ģimenes valsts pabalsts, bērna kopšanas pabalsts, pabalsts aizbildnim par bērna uzturēšanu, atlīdzība par aizbildņa pienākumu pildīšanu, atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu, pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts, atlīdzība par adoptējamā bērna aprūpi, bērna adopcijas pabalsts, bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts, pabalsts personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana, kā arī vienreiz izmaksājamo valsts sociālo pabalstu izmaksas: bērna piedzimšanas pabalsts, apbedīšanas pabalsts, atlīdzība par adopciju.
- **Nodarbinātības, darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības pakalpojumi**, kas vērsti uz personu iekļaušanu darba tirgū un kvalifikācijas paaugstināšanu, tostarp iekļaujošas nodarbinātības stiprināšanu, kā arī saistīti ar darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības nodrošināšanu, un minimālās darba algas noteikšanu. Kopš 2018. gada Labklājības ministrija piešķir sociālā uzņēmuma statusu tādiem uzņēmumiem, kuru galvenais mērķis ir sociālas ietekmes radīšana.
- **Sociālie pakalpojumi** ir pasākumu kopums, kas vērsts uz cilvēka sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu viņa iekļaušanos sabiedrībā. Tie ietver sociālās aprūpes pakalpojumus personas dzīvesvietā, aprūpi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personas dzīvesvietā un institūcijā, profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošināšanu ar tehniskajiem palīgīdzekļiem, kas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai tiek piešķirti iedzīvotājiem konkrētās situācijās (invaliditāte, funkcionālie traucējumi u.c.). Sociālos pakalpojumus drīkst sniegt tikai tāds sociālo pakalpojumu sniedzējs, kas atbilst noteiktām prasībām un ir reģistrēts Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā. Sociālo pakalpojumu reģistrācijas procesu un Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistra uzturēšanu nodrošina Labklājības ministrija.
- **Bērnu un ģimenes tiesību un interešu aizsardzības jomā pakalpojumi** vērsti uz vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu bez vecāku gādības palikušiem bērniem un jauniešiem, tostarp ārpusģimenes aprūpe un adopcija, kā arī uz bērnu un jauniešu drošības, attīstības, psiholoģiskās un emocionālās labklājības sekmēšanu, tāpat atbalsta sniegšanu ģimenēm krīzes un vardarbības gadījumos.
- **Sociālā palīdzība** sniedz materiālu atbalstu zemu ienākumu mājaimniecībām, lai nodrošinātu ienākumus minimālo ienākumu sliekšņa līmenī un segtu ar mājokļa lietošanu saistītos izdevumus, kā arī sniegtu atbalstu atsevišķu izdevumu apmaksai un atbalstu krīzes situācijās. Atbalsta sniegšana ir pašvaldību kompetencē, bet Labklājības ministrija nodrošina nepieciešamā normatīvā regulējuma izstrādi un līdzfinansējumu pašvaldībām 30% apmērā pamata sociālās palīdzības pabalstu - garantēto minimālo ienākumu pabalsta un mājokļa pabalsta izdevumu segšanai.

Detalizētāka informācija par Labklājības ministrijas resorā sniegtajiem pakalpojumiem pieejama padotības iestāžu tīmekļvietnēs. Informāciju par [Labklājības ministrijas sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem](#) skatīt [6. pielikumā](#).

Lai novērtētu ministrijas sniegto pakalpojumu un to pārvaldības atbilstību Pakalpojumu vides pilnveides plānā 2024.–2027. gadam noteiktajai politikai, tika precizēts ministrijas pakalpojumu saraksts un 2025. gada sākumā atjaunota attiecīgā informācija Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēmā (VIRIS). Papildus tam ministrija un tās padotības iestādes piedalījās Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas organizētajās apmācībās par pakalpojumu pārvaldības politikas īstenošanas komandu izveidi, esošā stāvokļa novērtēšanu un pilnveides plānu sagatavošanu. Tāpat sadarbībā ar atbildīgo ministriju tika uzsākta Labklājības ministrijas pakalpojumu novērtēšana un pilnveides plānu izstrāde.

PASĀKUMI VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAI

Iekšējais audits

Iepriekšējā gadā veikto auditu rezultāti liecina, ka kopumā ministrijā un nozares iestādēs ir iedibināta iekšējās kontroles sistēma un tā darbojas, lai gan atsevišķās sistēmās ir nepieciešami uzlabojumi, lai novērstu konstatētās nepilnības un efektīvizētu iekšējos procesus. Pārskata periodā veiktajos pamatdarbības un atbalsta sistēmu audits īpaša uzmanība tika pievērsta administratīvā un birokrātiskā sloga samazināšanas iespējām.

2024. gadā ir sniegti ieteikumi šādās auditējamajās sistēmās:

- **Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu plānošana, ieviešana un uzraudzība:** valsts līdzfinansējuma piešķiršanas process dienas centru un grupu māju darbībai būtu pārskatāms, vienlaikus izvērtējot iespēju pārskatīt aprēķina pamatotību, nosakot konstantu summu valsts līdzfinansējuma apmēram pakalpojuma sniegšanas uzsākšanai, tādējādi mazinot administratīvo slogu un risku par finanšu resursu trūkumu. Lai klientam tiktu nodrošināts pēc iespējas kvalitatīvāks, savlaicīgs un uz klienta attīstību mērķēts pakalpojums, ir svarīga visu iesaistīto institūciju sadarbība, veicinot efektīvāku un izsmeļošāku komunikāciju un informācijas apriti starp institūcijām.
- **Valsts sociālo pabalstu un sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršana, pārrēķināšana, atteikšana:** atšķirīgas iestāžu ārējos normatīvajos aktos attiecībā uz kaitējuma atlīdzības nodrošināšanas noteikto tiesību normu interpretācijas rezultātā negodprātīga darba devēja pienākumi tiek deleģēti valsts budžetam, radot iepriekš neparedzamu papildu slogu speciālajam budžetam un netieši veidojot priekšnosacījumus arī citiem darba devējiem izvairīties no noteikto iemaksu veikšanas budžetā. Gan tiesvedības rezultātā, gan izskatot katru gadījumu individuāli, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra veic pasākumus, lai nepieļautu personas sociālās aizsardzības stāvokļa pasliktināšanos, attiecīgi piešķirot kaitējuma atlīdzības arī gadījumos, kad kaitējuma atlīdzības summas iemaksa turpmākiem trim vai četriem gadiem nav veikta. Salīdzinot kaitējuma atlīdzības saņēmēju skaitu, to vecumu, ieguldījuma apjomu un ievērojot samērīguma principu, nav rekomendēts veikt būtiskus uzlabojumus sistēmā.
- **Juridiskais atbalsts:** juridiskā atbalsta kapacitāte ir stiprināma, jāveicina vienota izpratne par padotības iestāžu normatīvo aktu saskaņošanu, iesaistes gadījumiem un dziļumu, sniedzot juridisko atbalstu. Pastāv iespēja sašaurināt ministrijas juridiskā atbalsta iesaistes apjomu padotības iestāžu normatīvo aktu saskaņošanā un precizēt konsultatīvā pakalpojuma apjomu attiecībā uz padotības iestādēm.
- **Informācijas tehnoloģiju vadība:** IKT drošības pārvaldības uzlabošanai ir nepieciešams izstrādāt vienotu stratēģiskās attīstības plānu nozarei, pamatojoties uz ko rastos iespēja veidot pakārtotus stratēģiskās attīstības plānus arī visās nozares iestādēs. Ir jāuzlabo sadarbība un konsultatīvais atbalsts nozares iestādēm centralizētās IKT funkcijas ietvaros un jāveicina darbinieku zināšanu pārbaudes par IKT drošības un kiberdrošības jautājumiem. Jānodrošina sistemātiska IS darbības atjaunošanas plānu testēšana.
- **Fizisko personu datu aizsardzība:** nepieciešams vērst uzmanību uz skaidru un nepārprotamu pienākumu un atbildību sadalījumu, lai veicinātu vienotāku izpratni par datu apstrādes procesu iestādēs. Ir jāpilnveido datu apstrādes reģistri, lai tajos būtu atspoguļota pilnīga un ticama informācija. Izstrādājot atbildes vēstules uz datu subjekta pieprasījumiem nepieciešams pievērst uzmanību, lai tajās iekļautā informācija būtu vērsta uz datu subjektu, t.i. saprotama un viegla valoda, nepārspīlēta normatīvā regulējuma citēšana, iekļauta informācija par datu subjekta tiesībām attiecībā uz saziņu ar Datu valsts inspekciju sūdzību gadījumos.
- **Personāla komandējumu un darba braucienu plānošana un izpildes kontrole:** ir pārskatāmi un uzlabojami iekšējā normatīvajā regulējumā noteiktie procesi, nodrošinot to caurspīdīgumu, vienotu pieeju un mazinot administratīvo slogu procesā iesaistītajiem. Atskaišu iesniegšanas, saskaņošanas un tālākās izmantošanas process labklājības resora iestādēs nav optimāls un ir pārskatāms, lai nodarbinātajiem un iestādes vadībai samazinātu administratīvo slogu.

Valsts kontroles revīzijas

Labklājības ministrija novērtē Valsts kontroles ieguldījumu, analizējot ar labklājības nozari saistītos procesus, jo izteiktie ieteikumi ļauj uzlabot ne tikai iekšējos procesus, bet arī izgaismo sistēmiskas problēmas, kuru risinājumos ir nepieciešama cieša un uz rezultātu vērsta starpinstitucionāla sadarbība. 2024. gadā labklājības nozarē veiktas šādas revīzijas:

- **Finanšu revīzija par Labklājības ministrijas 2023. gada finanšu pārskata sagatavošanas pareizību.** Valsts kontrole savā atzinumā norāda, ka gada pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Labklājības ministrijas finansiālo stāvokli, finansiālajiem darbības rezultātiem, naudas plūsmu un tas sagatavots atbilstoši prasībām.
- **Fokusēta atbilstības revīzija “Vai Labklājības ministrijas pieprasītais papildu finansējums mērķdotācijai pašvaldībām garantētā minimālā ienākuma (turpmāk GMI) pabalsta izmaksai ir pamatots un ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim un ievērojot tiesību aktus?”.** Valsts kontrole atzina, ka Labklājības ministrijai piešķirtais papildu finansējums mērķdotācijas izmaksai pašvaldībām kopumā ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim un ievērojot tiesību aktus. Vērtējot piešķirtā papildu finansējuma izlietojumu, Valsts kontroles revidenti secina, ka kopumā pašvaldības GMI pabalstu piešķir atbilstoši normatīvajiem aktiem. Taču vienlaikus revīzijā tika secināts, ka Labklājības ministrija 2023. gadam GMI pabalsta līdzfinansēšanai nepieciešamo papildu finansējumu ir aprēķinājusi lielākā apmērā, nekā faktiski bija nepieciešams. Finansējuma neizpildi galvenokārt veido kļūdaini aplēstais GMI pabalsta saņēmēju skaits. Labklājības ministrija ņēma vērā Valsts kontroles ieteikumu un nākamajam periodam līdz šim izmantotā pieeja finansējuma plānošanā tika mainīta. Līdztekus jānorāda, ka GMI pabalsta līdzfinansēšanai neizlietotais finansējums tika novirzīts mājokļa pabalsta līdzfinansēšanai, proti, viss plānotais finansējums tika novirzīts mērķdotācijas izmaksai pašvaldībām.
- **Lietderības revīzija “Vai valsts finansētie tehniskie palīg līdzekļi tiek nodrošināti atbilstoši mērķgrupas vajadzībām un iespējami labākajā veidā?”.** Valsts kontrole secina, ka valsts finansētie tehniskie palīg līdzekļi iedzīvotājiem netiek nodrošināti iespējami labākajā veidā, jo pakalpojuma piešķiršana nav organizēta tā, lai iedzīvotāji tehniskos palīg līdzekļus saņemtu savlaicīgi un iespējami tuvu dzīvesvietai. NRC “Vaivari” Tehnisko palīg līdzekļu centrs, kas nodrošina lielāko daļu tehnisko palīg līdzekļu pakalpojuma administrēšanu, jau revīzijas laikā uzsāka darbu daudzu revīzijā konstatēto problēmu sakārtošanai.

Eiropas savienības fondu revīzijas un audiiti

Labklājības ministrijā kā Eiropas Savienības fondu atbildīgajā iestādē pārskata periodā veikts:

- Finanšu ministrijas Iekšējā audita departamenta audits **“Eiropas Savienības fondu atbildīgo iestāžu (Labklājības ministrija) izstrādāto procedūru audits”.** Tā ietvaros secināts, ka Labklājības ministrijas iekšējo procedūru izstrādes process atbildīgās iestādes funkciju nodrošināšanai darbojas. Lai gan ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi, tomēr kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas ļauj sniegt pietiekamu pārlicību, ka riski tiek vadīti (mazināti) un mērķi tiks sasniegti (iekšējās procedūras izstrādātas un ievietotas Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā). Auditā tika konstatēts trūkums saistībā ar ministrijas noteiktajiem dokumentu glabāšanas nosacījumiem, kas sākotnēji neatbilda Regulā (ES) 2021/1060¹¹ norādītajam dokumentu glabāšanas termiņam. Minētais trūkums novērsts audita ziņojuma saskaņošanas laikā;
- Finanšu ministrijas kā Revīzijas iestādes audits **“2021.-2027. gada plānošanas perioda agrās brīdināšanas (early preventive) sistēmas auditu (EPSA) jaunajās iestādēs un par jaunajām funkcijām”.** Auditā Revīzijas iestāde ir guvusi pietiekamu pārlicību, ka 2014.-2020. gada plānošanas periodā izveidotā Eiropas Savienības fondu vadības un kontroles sistēma un tajā veiktās izmaiņas kopumā atbilst Eiropas Komisijas 2021.-2027. gada plānošanas perioda un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Tā ietvaros ieteikumi Labklājības ministrijai nav izteikti.

¹¹Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regula (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (turpmāk - Regula (ES) 2021/1060), 82. pants.

Tāpat pārskata periodā ir noslēgušies arī Revīzijas iestādes auditi, kuru ietvaros tika vērtēta **Labklājības ministrijas kā Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanas pārvaldībā iesaistītās nozares ministrijas** izveidotā iekšējās kontroles sistēma:

- **“AF reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzija”** par Eiropas Komisijai iesniedzamā 3. maksājuma pieprasījumā atskaites punktiem un mērķrādītājiem, kura ietvaros tika vērtēta Labklājības ministrijas pārziņas 3.1.2.r. reformas ietvaros sasniedzamā 111. atskaites punkta “Stājas spēkā tiesību aktu grozījumi, lai uzlabotu minimālo ienākumu atbalsta sistēmu”, 122. mērķrādītājs “Līgumu noslēgšana par projektu īstenošanu” un 127. atskaites punkta “Lai veicinātu tādu ekonomikas atveseļošanu, kurā tiktu radīts daudz jaunu darbavietu, Nodarbinātības valsts aģentūras klientiem (bezdarbniekiem, darba meklētājiem, bezdarba riskam pakļautām personām), īstenojot aktīvas darba tirgus politikas pasākumus, ir izveidots pārkvalificēšanās un prasmju pilnveides piedāvājums, kurā galvenā uzmanība pievērsta digitālajām prasmēm” izpilde. Audita ietvaros tika gūta pietiekama pārliecība atbilstoši Atveseļošanas un noturības mehānisma prasībām, ka pārbaudītie atskaites punkti/mērķrādītāji ir pienācīgi sasniegti. Netika konstatēti pārkāpumi attiecībā uz dubulto finansējumu, krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu novēršanu, atklāšanu un izbeigšanu;
- **“AF sistēmas audits par rezultātu (atskaites punktu un mērķu) sasniegšanu nozares ministrijās, Valsts kancelejā un CFLA”**, kura ietvaros tika vērtēta Labklājības ministrijas kā nozares ministrijas izveidotā iekšējās kontroles sistēma. Audita rezultātā Labklājības ministrijai ir izteikts viens formāls ieteikums saistībā ar nepieciešamību papildināt arī iekšējās procedūras, nostiprinot darbības, kādā tā gūst pārliecību par iepriekš sasniegto atskaites punktu/mērķrādītāju izpildes aktualitāti (uz pārskata sagatavošanas brīdi atbilstoši grozījumi procedūrā ir izstrādes stadijā). Kopumā minētā audita rezultātā Revīzijas iestāde ir guvusi pietiekamu pārliecību, ka Labklājības ministrijas izveidotā kontroles sistēma rezultātu (atskaites punktu un mērķrādītāju) sasniegšanai kopumā ir atbilstoša Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un darbojas efektīvi.

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu Revīzijas departaments kā Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (turpmāk – EAFVP) revīzijas iestāde pārskata gadā **Labklājības ministrijā kā EAFVP vadošajā un sertifikācijas iestādē** veica:

- EAFVP darbību revīziju par grāmatvedības gadā no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam sertificētajiem izdevumiem. Revīzijas ietvaros tika gūta pietiekama pārliecība, ka grāmatvedības gadā sertificētie izdevumi ir attiecināmi finansēšanai no EAFVP saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, izņemot konstatētos trūkumus bez finanšu ietekmes izdevumu attiecināmības un iepirkumu jomā;
- EAFVP pārskatu revīziju par EAFVP sertifikācijas iestādes sagatavoto kontu slēgumu par 10. grāmatvedības gadu no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam. Revīzijas rezultātā gūta pietiekama pārliecība, ka pārskatā sniegtā informācija ir pilnīga, pareiza un patiesa;
- EAFVP revīzijas iestāde Gada kontroles ziņojumā Eiropas Komisijai par EAFVP ieviešanu sniedza atzinumu bez iebildēm un sistēmas pārliecības līmeni novērtēja kā vidēju.

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu Revīzijas departaments kā Eiropas Sociālā fonda Plus programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai 2021.-2027. gadam (turpmāk – ESF+ programma) revīzijas iestāde pārskata gadā **Labklājības ministrijā kā ESF+ programmas vadošajā iestādē** veica:

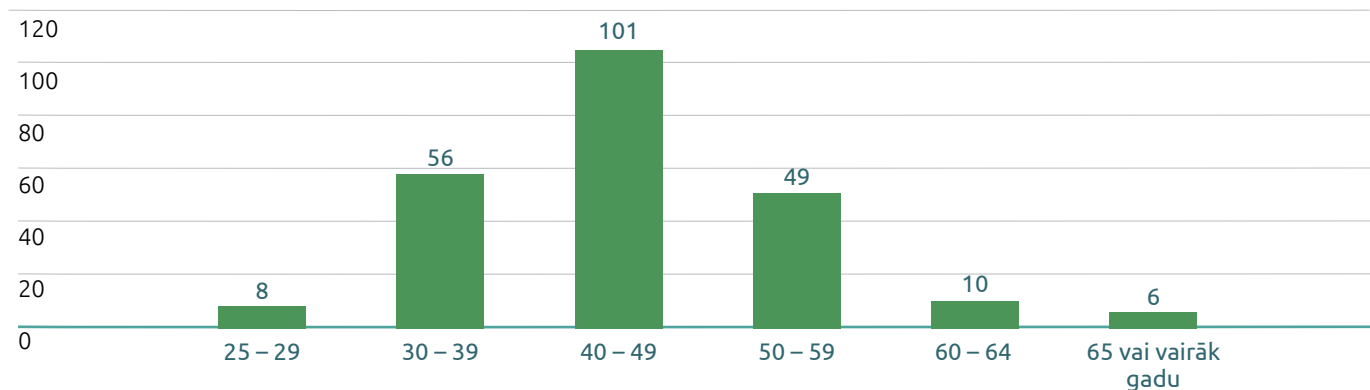
- sistēmas auditu par ESF+ programmas ietvaros izveidoto procesu (Partnerorganizāciju atlase un Informācijas sistēma) darbības efektivitātes novērtējumu ESF+ programmas vadošajā iestādē un sadarbības iestādē par periodu no 2023. gada 1. aprīļa līdz 2024. gada 31. martam. Audita rezultātā ir iegūta pietiekama pārliecība, ka ESF+ programmas 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēma Labklājības ministrijā kā ESF+ programmas vadošajā iestādē pārbaudītajās jomās kopumā darbojas, atbilst Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- ESF+ programmas darbību revīziju par periodu no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam deklarētajiem izdevumiem. Revīzijas ietvaros tika gūta pietiekama pārliecība, ka grāmatvedības gadā deklarētie izdevumi ir attiecināmi finansēšanai no ESF+ programmas saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, izņemot konstatētos trūkumus bez finanšu ietekmes pamatojošajos dokumentos, grāmatvedības un dokumentu uzglabāšanas jomā;
- ESF+ programmas pārskatu revīziju par ESF+ programmas vadošās iestādes sagatavoto pārskatu par grāmatvedības gadu no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam. Revīzijas rezultātā gūta pietiekama pārliecība, ka pārskatā sniegtā informācija ir pilnīga, pareiza un patiesa.

ESF+ programmas revīzijas iestāde Gada kontroles ziņojumā Eiropas Komisijai par ESF+ programmas ieviešanu sniedza atzinumu bez iebildēm un sistēmas pārliecības līmeni novērtēja kā vidēju.

PERSONĀLS

2024. gada nogalē Labklājības ministrijā bija 284 amata vietas, kas veidoja 260,55 amata slodzes (pamatdarbībā – 166,50; projektu pārvaldībā un īstenošanā – 94,05), tajā skaitā 230,05 faktiski aizņemtās amata slodzes (pamatdarbībā – 153,30; projektu pārvaldībā un īstenošanā – 76,75).

Nodarbināto skaits pēc vecumgrupām

Pārskata gadā faktiskais vidējais nodarbināto skaits ministrijā ir 221 (pamatdarbībā – 155; projektu pārvaldībā un īstenošanā – 67). Uz 2024. gada beigām ministrijā strādāja 230 nodarbināto (pamatdarbībā – 152; projektu pārvaldībā un īstenošanā – 78), no tiem 156 ierēdņi (68%).

Personāla sastāvā saglabājas izteikts sieviešu pārsvars – 82% no nodarbināto kopskaita.

Visvairāk nodarbināto ir vecumgrupā 40–49 gadi (44%). Nodarbināto vidējais vecums ir 45 gadi.

Pamatdarbībā nodarbināto sadalījumā pēc amatu grupām vērojams, ka 43% nodarbināto pārstāv amatu grupu “politikas plānotāji”, 27% nodarbināto ir iesaistīti atbalsta funkciju izpildē, 23% nodarbināto ir vadītāju vai vadītāja vietnieku amatos, 6% - amatu grupā “politikas ieviešēji” un 1% nodarbināto ir fiziska un kvalificēta darba veicēji.

Augstais atbalsta funkciju veicēju rādītājs ir skaidrojams ar to, ka šo nodarbināto galvenais uzdevums ir ne tikai nodrošināt Labklājības ministrijas darbību un sniegt atbalstu pamatfunkciju speciālistiem, bet arī nodrošināt 28 valsts apmaksāto pakalpojumu administrēšanas funkciju un centralizētos personāla lietvedības un grāmatvedības pakalpojumus Valsts darba inspekcijai, Bērnu aizsardzības centram un Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijai.

Labklājības ministrijā strādā augsti izglītots un pieredzējis personāls – pamatdarbībā 97% strādājošo ir ar augstāko izglītību un 61% nodarbināto darba stāžs ministrijā ir vairāk nekā 5 gadi. Vidējais nodarbināto darba stāžs ministrijā ir 10 gadi.

Nodarbināto darba stāžs ministrijā 31.12.2024.

Pārskata gadā personāla mainības līmenis, salīdzinot ar 2023. gadu, ir samazinājies un sasniedzis 13%. Savukārt novērtējamās personāla mainības līmenis palicis iepriekšējā līmenī (11%).

2024. gadā no 37 organizētajiem pretendentu konkursiem uz vakantajiem amatiem, 20 konkursi (57%) noslēdzās ar pozitīvu rezultātu. Visbiežāk pretendentu konkursi tika izsludināti uz vecākā eksperta amata vietām. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pretendentu konkursu rezultativitāte ir nedaudz uzlabojusies.

Pārskata gadā personāla profesionālā pilnveide ir fokusēta uz tādu kompetenču attīstību kā digitālās kompetences, valsts pārvaldes vispārējo un specifisko jautājumu normatīvā regulējuma pārzināšana, komunikācijas prasmes, personiskās efektivitātes kompetences. Labklājības ministrijas nodarbinātajiem nodrošinātas arī mācības par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības jautājumiem.

Kopš 2020. gada ministrija turpina piedāvāt nodarbinātajiem iespēju izmantot supervīzijas pakalpojumu. Ministrijā atbalstītas elastīgas darba organizācijas formas – elastīgais darba laiks un daļēji attālināts darbs, kas ļauj nodarbinātajiem efektīvāk savienot darba un personīgās dzīves vajadzības.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Labklājības ministrija nodrošina sabiedrības regulāru, visaptverošu un nepārtrauktu informēšanu par ministrijas īstenoto politiku darba tiesību, sociālās aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, bērnu tiesību aizsardzības, personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju un dzimumu līdztiesības jomās. Informēšana tiek veikta, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un sociālo mediju platformas, nodrošinot aktualitāšu pieejamību plašai sabiedrībai.

Labklājības ministrijas komunikācija ar sabiedrību vienmēr ir balstīta daudzveidīgu kanālu un rīku izmantošanā, lai sasniegtu mērķauditoriju pēc iespējas ātrāk un efektīvāk. Pārskata periodā stratēģiskajā komunikācijā īpaša uzmanība ir pievērsta noteiktajām prioritātēm – pilnveidot bērnu tiesību aizsardzības sistēmu, kas veicina bērnu labbūtību dažādās dzīves situācijās; skaidrot un radīt sabiedrības izpratni par taisnīgu un sociālai situācijai atbilstošu pabalstu un pensijas sistēmu; uzlabot cilvēku ar invaliditāti dzīves kvalitāti un veicināt viņu iesaisti sabiedrībā un darba tirgū; veicināt izpratni par nepieciešamību pilnveidot savas prasmes, lai tās atbilstu darba tirgus tendencēm.

2024. gadā ir sagatavotas vairāk nekā 130 preses relīzes, sniegtas ap 150 atbildes uz žurnālistu jautājumiem, kā arī organizētas aptuveni 100 intervijas ar ministrijas ekspertiem. Aizvien lielāks informācijas apjoms sabiedrībai tiek nodrošināts arī Labklājības ministrijas tīmekļvietnē, kur papildus tradicionālajai informācijai pieejamas arī dažādas pielāgotas iespējas – balss sintēze un saturs vieglajā valodā, kas uzlabo pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti. Nozīmīga ir arī sociālo tīklu ietekme – ministrijas klātbūtne platformās X, Facebook, Instagram un YouTube kļūst arvien redzamāka. Gada beigās Facebook lapai bija vairāk nekā 20 000 sekotāju, platformā X – vairāk nekā 9600, Instagram – ap 2300. Visaktīvākā komunikācija norisinās Facebook vidē, kur notiek arī aktīva sarakste ar sabiedrību, sniedzot atbildes uz jautājumiem un komentāriem.

Atzīmējot Eiropas dienu, Labklājības ministrija jau piekto gadu organizēja tiešsaistes erudīcijas spēli „Lielā eiroviktorīna”. Spēle ir iespēja vidusskolēniem azartiskā, izklaidējošā un saliedējošā gaisotnē pārbaudīt un papildināt zināšanas par Eiropas Savienību, tās vērtībām un dažādību, labklājības nozari un Eiropas Savienības fondu ieguldījumu tajā. Ar katru gadu spēle gūst arvien lielāku dalībnieku atsaucību. 2024. gadā spēlē zināšanas pārbaudīja 79 skolu audzēkņi no 42 Latvijas pilsētām. Pasākums finansēts no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem.

Atbalstot Eiropas Savienības meža stratēģijas iniciatīvu – līdz 2030. gadam Eiropā iestādīt trīs miljardus koku, jau ceturto gadu Labklājības ministrija rīkoja Meža dienu pasākumu – meža stādīšanas talku. Šoreiz tā notika 2024. gada maijā Vidzemē, Smiltenes novadā sadarbībā ar AS “Latvijas valsts meži”. Talkas mērķis bija veicināt cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem integrēšanos sabiedrībā. Pasākumā piedalījās Smiltenes novada pašvaldības grupu mājas “Kārkli”, daudzfunkcionālo sociālo pakalpojumu centra “Īve” dalībnieki, pašvaldības pārstāvji un sociālā dienesta darbinieki. Visi kopā iestādīja 2100 priežu stādus. Pasākuma vadmotīvs bija “Par vērtībām” – par Latvijas dabu un mežu kā vērtību, par cilvēkiem kā vērtību, par kopā būšanu kā vērtību. Pasākums finansēts no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem.

Pārskatā gadā Labklājības ministrija jau tradicionāli piedalījās sarunu festivālā "Lampa". Šajā reizē bija plaša divu dienu programma ar nosaukumu "Bērns – sabiedrības spogulis". Vēlējāmie pievērst sabiedrības uzmanību neērtām, neglītām un sāpīgām tēmām – bērni un pornogrāfija, bērnu atkarības un ģimenes sistēmas satricinājumi. Runājām par atbalstu, kas ir nepieciešams ģimenēm un bērniem, kurus labāk redzam ejam, nekā nākam. Bērnu un ģimeņu atbalsta sistēmas spēja nodrošināt ģimeņu vajadzības un risinājumus šī laika diktētiem izaicinājumiem ir viena no Labklājības ministrijas prioritātēm. Būtiska ir bērnu tiesību aizsardzības tīkla sakārtošana, inovatīvu, sabiedrībā balstītu pakalpojumu izveide, profesionāļu pilnveide, atbalsta nodrošināšana ģimenēm, kurās aug bērni ar deviantu uzvedību, un ģimenēm, kuras cietušas no vardarbības.

Bērnu aizsardzības jautājumi ir kopdarbs. Tie ir cieši saistīti ar sabiedrību, lēmumu pieņēmējiem pašvaldībās, bērnu aizsardzībā iesaistītajām valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī daudzveidīgo nevalstisko sektoru. Pasākumā notika sešas diskusijas: "Vecāki šķiras un man tas ļoti sāp"; "Kad pornogrāfija ir daļa no bērnības"; "Grūmings – sejas un stratēģija"; "Vecāk, vispirms parūpējies par sevi – vai realitātē to var?"; "Man bērns ir atkarīgs"; "Mēs tevi izslēdzam", kā arī meistarklases, izglītošana emociju skolā u.c. interaktīvi pasākumi. Sadarbības partneri bija Bērnu aizsardzības centrs, nodibinājums "Centrs Dardedze", Centrs Marta, biedrība „Resiliences centrs”, Latvijas Drošāka interneta centrs, Pusaudžu resursu centrs, Uzvedība.lv, SOS bērnu ciemati, Radoši Audzinošā Teātra skola "RATS", Rīgas valstspilsētas pašvaldības bāriņtiesa. Pasākums finansēts no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem.

Savukārt septembrī visā Latvijā notika sociālā akcija cilvēku ar invaliditāti atbalstam „Dažādo kurpju diena”. Latvijā ir vairāk nekā 200 000 cilvēku ar invaliditāti, un ikviens cilvēks ir vērtība. Tādēļ Labklājības ministrija aicināja pavadīt dienu ar katrā kājā uzvilktu atšķirīgu apavu, simboliski iekāpjot otra kurpēs un paužot atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti. Pārskata gadā šī akcija pārsniedza valsts robežas – Eiropas Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāta pārstāvji uzvilka atšķirīgus apavus, tādējādi paužot atbalstu un aicinot mūs visus strādāt pie tā, lai izveidotu sabiedrību, kurā valda līdztiesība. Piedaloties Labklājības ministrijas organizētajā kampaņā, ikviens varēja kļūt par vēstnesi kustībai, kas veicina izpratni un palīdz nodrošināt cilvēku ar invaliditāti tiesības.

Oktobris ir Pasaules garīgās veselības mēnesis, tādēļ jau piekto gadu Labklājības ministrija aicināja uz vakaru ar kino un sarunām, kurās kopīgi aizdomāties par to, kā uztvert dažādību, kas var skart ikvienu no mums. Garīga rakstura traucējumi un cilvēki ar tiem bieži ir stereotipiem apvīti. Stereotipi un stigmas ietekmē iespēju stabilizēt vai uzlabot savu veselību, dzīvot pilnvērtīgi un iekļauties sabiedrībā. Piecās Latvijas pilsētās – Alūksnē, Ogrē, Talsos, Liepājā un Krāslavā – bija iespēja noskatīties Kārļa Lesiņa spēlfilmu "Izmisums", kas ir dziļi personisks stāsts par puisi, kura dzīvē ir iestājusies melnā strīpa.

Pārskata gada rudenī Labklājības ministrija īsteno informatīvo kampaņu par adoptēto bērnu identitāti "Saknes ir svarīgas! Izstāsti bērnam viņa adopcijas stāstu!" Tās mērķis bija sekmēt adoptētāju, potenciālo adoptētāju un sabiedrības izpratni par identitātes atklāšanas nozīmīgumu adoptētā bērna labvēlīgai attīstībai. Kampaņā adoptētāji tika aicināti savlaicīgi atklāt adoptētajiem bērniem viņu adopcijas stāstu, jo tas ir pamats bērna identitātei, pašapziņai un emocionālajai stabilitātei.

Kampaņas ietvaros īstenotas dažādas aktivitātes, informējot sabiedrību par adoptētājiem pieejamo atbalstu, kā arī organizējot adoptētāju un speciālistu diskusijas, atspoguļojot adoptēto pieredzes stāstus. Radīts informatīvs materiāls, kas sniedz ieskatu, kā runāt ar bērnu par viņa pagātņi, izcelsmi un citiem ar viņa identitāti saistītiem jautājumiem. Materiālā pieejama arī informācija, kur meklēt palīdzību un papildu resursus, lai šī saruna notiktu pēc iespējas bērna vecumam atbilstošākā veidā. Tāpat radīti video stāsti, kuros adoptētie un adoptētāja dalās pieredzē, izceļot identitātes stāsta nozīmīgumu.

DĀVĀ BĒRNIEM MĪLOŠU

Novembrī Labklājības ministrija ciešā sadarbībā ar ārpusģimenes aprūpes atbalsts centriem īstenoja kampaņu “Dāvā bērniem mīlošu ģimeni!”. Tās mērķis bija rosināt iedzīvotājus kļūt par uzņemšo ģimeni, samazināt institucionālā aprūpē esošo bērnu skaitu, kā arī mazināt aizspriedumus pret bērniem, kuri ir palikuši bez vecāku gādības. Kampaņā tika īstenota virkne aktivitāšu, lai potenciālajām uzņemšajām ģimenēm radītu dažādas iespējas iegūt informāciju. Rīgā, Bauskā, Daugavpilī, Valmierā un Kuldīgā tika organizēti klātienes pasākumi, aicinot cilvēkus iepazīties ar esošo uzņemšo ģimeņu pieredzi un ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru sniegtajām iespējām, kā arī ieklausīties psiholoģes ieteikumos par to, kā pieņemt sarežģītus lēmumus, tostarp par

bērna uzņemšanu ģimenē. Labklājības ministrijas tīmekļvietnē izveidota informatīva sadaļa, ietverot “ceļa karti” jeb soļus, kas jāveic, lai kļūtu par uzņemšo ģimeni. Līdztekus tam radīta īpaša forma, kuru aizpildot, ikviens var pieteikties personīgai sarunai par šo tēmu ar bāriņtiesas vai Bērnu aizsardzības centra speciālistu. Papildus tam radīti informatīvi materiāli ārpusģimenes aprūpes atbalsta centriem – plakāti, bukleti, baneri, ar kuru palīdzību iespējams informēt interesentus par uzņemšās ģimenes statusa iegūšanas procesu. Tika izveidoti video rullīši un podkāsti, kā arī saturiski bagāti stāsti sadarbībā ar portālu “Delfi”, kuros plašāk izklāstīta uzņemšo ģimeņu, tajās augušu bērnu un jomas ekspertu pieredze.

Komitejas un konsultatīvās padomes

Lai nodrošinātu plašu un dažādu sabiedrības grupu interešu pārstāvniecību ar nozares attīstību saistītu lēmumu pieņemšanā, kā arī sekmētu atklātu, savlaicīgu un atbildīgu nozares attīstības plānošanas procesu, nevalstiskās organizācijas ir pārstāvētas visās Labklājības ministrijā darbojošās komitejās, komisijās un padomēs:

- [Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komiteja](#)
- [Dzimumu līdztiesības komiteja](#)
- [Invaliditātes lietu nacionālā padome](#)
- [Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadome \(DLTSA\)](#)
- [Sociālās drošības apakšpadome \(SDA\)](#)
- [Sociālā darba speciālistu sadarbības padome](#)
- [Demogrāfisko lietu padome](#)
- [Senioru lietu padome](#)
- [Bērnu lietu sadarbības padome](#)
- [Sociālo uzņēmumu komisija](#)
- [Brīvprātīgā darba konsultatīvā padome](#)
- [Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām un Eiropas Sociālā fonda Plus programmas konsultatīvā darba grupa](#)

Plašāku informāciju par aktivitātēm sabiedrības līdzdalības nodrošināšanā skatīt [Labklājības ministrijas tīmekļvietnē](#).

NOZĪMĪGĀKIE PLĀNOTIE PASĀKUMI 2025. GADĀ

Demogrāfiskās politikas attīstība

2025. gadā noslēgsies valdības uzsāktais darbs pie demogrāfiskās politikas attīstības virzienu definēšanas. Lai nodrošinātu prioritāri novērtēto pasākumu īstenošanu, tiks pārskatīts materiālais atbalsts un pakalpojumi ģimenēm ar bērniem, bērnu aprūpei, ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem un sagatavoti Labklājības ministrijas priekšlikumi papildu finansējuma nepieciešamībai prioritāro pasākumu ietvaros.

Pensiju sistēmas attīstība

Lai palielinātu pensiju adekvātumu, 2025. gadā nepieciešams pieņemt lēmumu par bāzes pensijas ieviešanu. Bāzes pensija būtu regulārs ikmēneša maksājums, kas no valsts pamatbudžeta līdzekļiem izmaksājams papildus no valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām aprēķinātajai vecuma pensijai. Labklājības ministrija sagatavos priekšlikumus papildu finansējuma nepieciešamībai prioritāro pasākumu ietvaros.

Izmaiņas valsts fondētās pensijas pārvaldībā

Turpināmas uzsāktās izmaiņas valsts fondēto pensiju ieguldījumu plānu pārvaldībā. Labklājības ministrija strādās pie grozījumiem Valsts fondēto pensiju likumā, pilnveidojot Valsts fondēto pensiju sistēmas jeb pensiju otrā līmeņa esošo regulējumu maksājuma pastāvīgās daļas ierobežojumam, paredzot samērīgu līdzsvaru apjoma radīto ietaupījumu sadalē starp līdzekļu pārvaldītājiem un valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem.

Administratīvā/ birokrātiskā sloga mazināšana

Nemot vērā valdībā atbalstīto rīcības grupas birokrātijas mazināšanai sagatavoto prioritāro pasākumu sarakstu 2025. gadam, strādāsim pie Labklājības ministrijas atbildībā esošo pasākumu ieviešanas invaliditātes ekspertīzes, sociālās uzņēmējdarbības, darba drošības un aizsardzības, aktīvās nodarbinātības politikas un valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu digitalizēšanas jomās.

Pasākumi vardarbības mazināšanai

Turpināsies pierādījumos un vienotā metodoloģijā balstītas vardarbības monitoringa sistēmas izveides darbs, lai nodrošinātu datu par vardarbību uzkrāšanu, apkopošanu un analīzi. Vardarbības mazināšanai un novēršanai ir nepieciešama nepārtraukta un uz vienotu mērķi vērsta starpnozaru sadarbība. Lai veicinātu vienotas un koordinētas politikas izveidi, nepieciešama regulāra situācijas un datu monitoringa veikšana vardarbības gadījumos.

Vardarbība ir cilvēktiesību pārkāpums, kas rada negatīvas sekas ne tikai cietušajam, bet arī apkārtnējiem, un skar visu sabiedrību. Tādēļ valsts un ikviena indivīda atbildība un pienākums ir mazināt un novērst visa veida vardarbību sabiedrībā. Vēršot uz to uzmanību, Labklājības ministrija arī 2025. gadā turpinās dažādu informatīvu pasākumu īstenošanu, tostarp veidojot ikgadējo informatīvo kampaņu par vardarbības ģimenē mazināšanu, organizējot informatīvas domnīcas un metodiskos seminārus reģionos, kā arī konferenci speciālistiem par vardarbības mazināšanu un darbu ar cietušajiem un vardarbības veicējiem.

Invaliditātes novērtēšanas sistēmas attīstība

Turpināsies darbs pie konceptuālā ziņojuma izstrādes par invaliditātes novērtēšanas pieejas maiņu pilngadīgām personām, nostiprinot funkcionēšanas izvērtējumu, kas paredz objektīvu un ar matemātisku algoritmu izskaitļojamu novērtējumu par personas veselības un funkciju traucējumu ietekmi uz personas funkcionēšanu. Savukārt, lai varētu ieviest pilnveidoto invaliditātes novērtēšanas sistēmu bērniem, kuras ieviešana konceptuāli atbalstīta pārskata gadā, un varētu pilnveidot atbalsta pakalpojumus invaliditātes seku mazināšanai bērniem, ministrija virzīs attiecīgus priekšlikumus papildu finansējumam.

Ilgtermiņa sociālās aprūpes attīstība

Balstoties uz veikto izvērtējumu par ilgtermiņa sociālās aprūpes finansēšanas modeļiem, kas noslēgsies 2025. gadā, tiks uzsākta priekšlikumu izstrāde ilgtspējīga ilgtermiņa sociālās aprūpes finansēšanas modeļa ieviešanai.

Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas ietekmes novērtēšana

- 2025. gadā tiks veikts Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam vidusposma novērtējums, lai analizētu politikas mērķu un rezultātu sasniegšanas progresu, novērtētu īstenoto politikas pasākumu atbilstību un efektivitāti sākotnēji identificēto izaicinājumu risināšanā to aktualitāti, sniegtu priekšlikumus turpmākai politikas attīstībai.
- Veicams arī Plāna minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai 2022.–2024. gadam izpildes novērtējums, tai skaitā minimālo ienākumu reformas novērtēšana.

Uzlabojums darba tiesiskajās attiecībās

Lai pilnveidotu esošo tiesisko regulējumu atbilstoši panāktajai vienošanās starp sociālajiem partneriem, tostarp attiecībā uz darbinieka tiesībām neveikt darba pienākumus un uzteikt darba līgumu darba samaksas neizmaksas gadījumā, virsstundu darbu, dīkstāvi, nepilno darba laiku un koplīgumiem, tiks virzīti attiecīgi grozījumi Darba likumā.

Brīvprātīgā darba sistēmas pilnveide

Līdz ar pārskata gadā veiktajiem grozījumiem Brīvprātīgā darba likumā Labklājības ministrija noteikta par atbildīgo brīvprātīgā darba politikas izstrādes nodrošināšanā. 2025. gadā taps jauni noteikumi, lai izveidotu tiesisko regulējumu Brīvprātīgā darba informācijas sistēmas darbībai.

Sociālo pakalpojumu pārvaldības platformas “DigiSoc” izstrāde

2025. gadā turpināsies intensīvs darbs pie jaunas vienotas digitālās platformas “DigiSoc” izveides, lai modernizētu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanas procesus, paaugstinātu darbības efektivitāti un atvieglotu datu apmaiņu starp pašvaldību sociālajiem dienestiem, Labklājības ministriju un citiem valsts un pašvaldību partneriem.

Sociālo pakalpojumu groza ieviešana

2025.gadā turpināsies sadarbība ar pašvaldībām, lai sekmētu iespējami ātrāku minimālā sociālo pakalpojumu groza ieviešanu. Sniedzot atbalstu pašvaldībām, Labklājības ministrija prioritāro pasākumu ietvaros sagatavos priekšlikumus par papildu finansējuma piešķiršanu valsts budžeta līdzfinansējuma nodrošināšanai noteiktiem grozā iekļautajiem sociālajiem pakalpojumiem.

"VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS (PAMATBUDŽETS)"

euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā (kopā ar FM rīkojumiem)	faktiskā izpilde*
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 067 703 416	1 081 269 295	1 064 739 549
1.1.	dotācijas	1 057 843 822	1 070 171 485	1 054 603 803
1.2.	ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	9 131 091	10 146 335	9 350 376
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība iestādes ieņēmumos	52 802	221 297	130 778
1.4.	transferti	675 701	730 178	654 591
2.	Izdevumi (kopā)	1 067 474 955	1 081 684 435	1 064 870 623
2.1.	uzturēšanas izdevumi	1 059 267 578	1 076 480 215	1 060 379 127
2.1.1.	kārtējie izdevumi	110 582 181	113 495 747	111 171 752
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas, sociālie maksājumi un kompensācijas	599 957 067	588 241 598	579 491 914
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	255 828	259 982	259 939
2.1.4.	transferti viena budžeta veida ietvaros un uzturēšanas izdevumu transferti starp budžeta veidiem	348 472 502	374 482 888	369 455 522
2.2.	kapitālie izdevumi	8 207 377	5 204 220	4 491 496
3.	Finansiālā balance	228 462	-415 140	-131 074
3.1.	naudas līdzekļi	-228 462	415 140	131 074
3.2.	maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	-237 814	380 383	-380 381
3.3.	ārvalstu finanšu palīdzības naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	-22 068	34 757	-34 755

* Atbilstoši Valsts kases pārskatam par 2024. gada valsts pamatbudžeta izpildi

"VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN IZLIETOJUMS (VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLAIS BUDŽETS)"

euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā (kopā ar FM rīkojumiem)	faktiskā izpilde*
04.00.00 Sociālā apdrošināšana				
1.	Ieņēmumi (kopā konsolidēti)	4 239 679 040	4 760 793 324	4 649 024 521
2.	Izdevumi (kopā konsolidēti)	3 988 266 407	4 352 666 417	4 311 889 562
04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā konsolidēti)	2 849 058 622	3 264 730 318	3 190 851 369
2.	Izdevumi (kopā konsolidēti)	2 913 552 743	3 161 323 356	3 142 873 909
04.02.00 Nodarbinātības speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā konsolidēti)	208 182 963	226 339 551	220 227 226
2.	Izdevumi (kopā konsolidēti)	165 192 262	200 585 579	194 518 395
04.03.00 Darba negadījumu speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā konsolidēti)	99 686 757	117 503 059	114 539 560
2.	Izdevumi (kopā konsolidēti)	88 932 575	98 520 386	97 493 973
04.04.00 Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā konsolidēti)	1 078 756 189	1 148 729 618	1 119 892 345
2.	Izdevumi (kopā konsolidēti)	793 220 245	864 361 703	849 127 893
04.05.00 Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā konsolidēti)	3 994 509	3 490 778	3 514 021
2.	Izdevumi (kopā konsolidēti)	27 368 582	27 875 393	27 875 392

* Atbilstoši Valsts kases pārskatam par 2023. gada valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izpildi

“PĀRSKATA GADA BUDŽETA PROGRAMMU (APAKŠPROGRAMMU) IZPILDE”

Budžeta programmas un apakšprogrammas	2024. gada finansējums	
	Faktiskā izpilde (tūkst. eiro)	Izpilde pret plānoto (%)
Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets		
ieņēmumi	4 649 024,5	97,7
izdevumi	4 311 889,6	99,1
04.00.00 Sociālā apdrošināšana		
04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets		
ieņēmumi	3 437 561,3	97,0
izdevumi	3 160 440,6	99,4
04.02.00 Nodarbinātības speciālais budžets		
ieņēmumi	228 459,5	96,8
izdevumi	229 748,1	96,8
04.03.00 Darba negadījumu speciālais budžets		
ieņēmumi	114 539,6	97,5
izdevumi	105 133,2	97,1
04.04.00 Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets		
ieņēmumi	1 124 321,3	97,4
izdevumi	1 072 448,1	95,8
04.05.00 Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets - izdevumi		
ieņēmumi	27 898,6	100,1
izdevumi	27 875,4	100,0
Valsts pamatbudžets		
	1 064 870,6	98,5
04.00.00 Valsts atbalsts sociālajai apdrošināšanai		
04.00.00 Valsts atbalsts sociālajai apdrošināšanai	102 585,0	99,4
05.00.00 Valsts sociālie pakalpojumi		
05.01.00 Sociālās rehabilitācijas valsts programmas	117 100,7	99,8
05.03.00 Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās	68 812,5	99,1
05.37.00 Sociālās integrācijas valsts aģentūras administrēšana un profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana	7 874,6	97,2
05.62.00 Invaliditātes ekspertīžu nodrošināšana	4 163,3	100,0
05.63.00 Dotācija biedrībām, nodibinājumiem un reliģiskām organizācijām	197,8	98,9

3. pielikuma turpinājums

Budžeta programmas un apakšprogrammas	2024. gada finansējums	
	Faktiskā izpilde (tūkst. eiro)	Izpilde pret plānoto (%)
07.00.00 Darba tirgus attīstība		
07.01.00 Nodarbinātības valsts aģentūras darbības nodrošināšana	10 448,3	100,0
20.00.00 Valsts sociālie pabalsti un izdienas pensijas		
20.01.00 Valsts sociālie pabalsti	426 193,5	98,7
20.02.00 Izdienas pensijas	96 793,5	98,2
20.03.00 Piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām	181 198,3	97,8
21.00.00 Darba apstākļu uzlabošana		
21.01.00 Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība	4 175,7	97,8
22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana		
22.01.00 Bērnu aizsardzības centra darbības nodrošināšana	3 224,4	88,1
22.02.00 Valsts programma bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai	279,3	93,6
22.03.00 Valsts atbalsts ārpusģimenes aprūpei	4 779,4	98,7
63.00.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana		
63.07.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020)	11,1	100,0
63.08.00 Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) projektu un pasākumu īstenošana (2021-2027)	11 400,3	90,7
63.09.00 Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai pasākumu īstenošana (2021-2027)	176,9	77,8
63.10.00 Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) Nodarbinātības un sociālās inovācijas sadaļas projektu un pasākumu īstenošana (2021-2027)	30,6	94,8
63.51.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) finansējumu (2021-2027)	11,3	32,5
05.63.00 Dotācija biedrībām, nodibinājumiem un reliģiskām organizācijām	197,8	98,9
64.00.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana		
64.08.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2023-2027)	0,2	99,6

3. pielikuma turpinājums

Budžeta programmas un apakšprogrammas	2024. gada finansējums	
	Faktiskā izpilde (tūkst. eiro)	Izpilde pret plānoto (%)
69.00.00 Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana		
69.07.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2023-2027)	75,6	68,0
69.51.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Pārrobežu sadarbības programmu finansējumu (2021-2027)	0,1	100,0
70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana		
70.07.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	8,0	34,0
70.09.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2021-2027)	184,1	91,7
70.15.00 Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana	80,7	69,8
70.24.00 Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu un Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai projektu un pasākumu īstenošana (2021-2027)	8,6	39,9
70.50.00 Tehniskā palīdzība ERAF, ESF+, KF, TPF finansējuma apgūšanai (2021-2027)	1 059,0	88,4
71.00.00 Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana		
71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti	194,3	97,5
73.00.00 Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti		
73.06.00 Ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošana labklājības nozarē	16,6	90,8
74.00.00 Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana un pasākumu īstenošana		
74.06.00 Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi	11 821,2	89,8
74.50.00 "Tehniskā palīdzība Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) apgūšanai"	324,1	88,2
97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana		
97.01.00 Labklājības nozares vadība un politikas plānošana	6 318,8	99,2
97.02.00 Nozares centralizēto funkciju izpilde	3 852,0	96,7
99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums		
99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	1 470,8	100,0

“PĀRSKATA GADAM APSTIPRINĀTIE PRIORITĀRIE PASĀKUMI”

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Finansējums 2024. gadam (plāns), eiro	
		Pamatbudžets	Sociālās apdrošināšanas budžets
	Pavisam, t.sk.,	44 718 751	16 141 596
1.	Paliatīvās aprūpes sistēmas pilnveidošana	4 249 156	-
2.	Personu ar invaliditāti asistentu un pavadonu atlīdzības apmēra paaugstināšana	4 722 842	-
3.	Piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijas saņēmēju loka un apmēra paplašināšana	14 517 152	14 517 152
4.	Bērnu aizsardzības un atbalsta sistēmas pilnveide	1 650 000	-
5.	Atbalsta pasākumi ģimenēm un bērniem	5 837 318	38 962
6.	“Bērna mājas” pakalpojuma pastāvīgas darbības nodrošināšana	446 144	-
7.	Pensiju, pabalstu un atlīdzību piegādes saņēmēja dzīvesvietā samaksas pieauguma kompensēšana	41 993	511 905
8.	Labklājības nozares sniegto pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	1 220 323	833 474
9.	Ēdināšanas izdevumu sadārdzinājuma segšana	2 197 019	-
10.	Publisko personu nomas maksas sadārdzinājums	188 176	229 649
11.	Latvijas dalības Eiropas Savienībā divdesmitgades atzīmēšana	6 000	-
12.	Valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbināto atalgojuma palielināšana	480 999	-
13.	Publisko personu nomas maksas sadārdzinājums	5 240	10 454
14.	Pedagogu darba samaksas pieauguma grafika īstenošanas 2.solim no 2024. gada 1. janvāra	58 369	-
15.	Pabalsta personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama īpaša kopšana un kuras invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības, apmēra paaugstināšana	3 186 000	-
16.	Aprūpes mājās pakalpojuma attīstība pašvaldībās	5 542 020	-
17.	Psihosociālās rehabilitācijas - uzturošās terapijas nodrošināšana bērniem ar autiskā spektra traucējumiem	350 000	-
18.	Latvijas Nedzirdīgo savienībai - atbalsts latviešu zīmju valodas attīstībai	20 000	-

Plašāka informācija par prioritāro pasākumu mērķiem un rezultātiem pieejama Paskaidrojumā par Labklājības ministrijas valsts pamatbudžeta un speciālā budžeta līdzekļu pieprasījumu vidējam termiņam.

“SOCIĀLAIS ATBALSTS UKRAINAS CIVILIEDZĪVOTĀJIEM PĀRSKATA GADĀ”

Garantētais minimālais ienākums	• Garantētā minimālā ienākuma (GMI) līmenis ir tāds pats kā Latvijas iedzīvotājiem, proti, 137 eiro mēnesī pirmajai personai un 96 eiro mēnesī katrai nākamajai personai Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecībā. • Tiesības uz GMI ir ikvienam Ukrainas civiliedzīvotājam neatkarīgi no tā, kur dzīvo vai ir izmitināts. To nodrošina tā pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā ir Ukrainas civiliedzīvotāja izmitināšanas vieta vai dzīvesvieta, arī tad, ja Ukrainas civiliedzīvotājs nav deklarējis savu dzīvesvietu, izņemot gadījumu, kad atbalstu jau ir piešķīrusi Ukrainas civiliedzīvotāja iepriekšējās izmitināšanas vai dzīvesvietas pašvaldība. • Pašvaldības sociālais dienests pirmos trīs kalendāra mēnešus pēc Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecības pirmreizējā iesnieguma saņemšanas dienas neveic materiālo resursu izvērtēšanu pirms lēmuma pieņemšanas par sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu. • Pēc trīs kalendāra mēnešu perioda termiņa beigām pašvaldības sociālais dienests sociālo palīdzību piešķir atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajam, proti, tiek vērtēti ienākumi, ko Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecība gūst no darba samaksas, atlīdzības vai saimnieciskās darbības, vai no sociālās drošības sistēmas. Tiek izmaksāta starpība starp kopējo mājsaimniecības GMI līmeni un kopējiem
Sociālie pakalpojumi	• Atbilstoši individuālajām vajadzībām: aprūpe mājās vai pārvietošanās atbalsts cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, diennakts sociālā rehabilitācija Sociālās integrācijas valsts aģentūrā (30 dienas), ja personai psihoemocionālā stāvokļa dēļ tāda ir nepieciešama. • Prioritāri nodrošināti tehniskie palīg līdzekļi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. • Autostāvvietas kartes cilvēkiem ar invaliditāti. Ceļu satiksmes drošības direkcija izsniedz kartes, pamatojoties uz Ukrainas dokumentu, kas apliecina, ka personai Ukrainā noteikta I invaliditātes grupa vai bērna ar invaliditāti statuss. • Sociālā mentora pakalpojums sākotnējam atbalstam Ukrainas civiliedzīvotājam (pašvaldībās). • Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums Ukrainas civiliedzīvotājiem ar garīga rakstura traucējumiem bez psihiatra atzinuma. • Uz citiem sociālajiem pakalpojumiem ir tādas pašas tiesības kā Latvijas iedzīvotājiem.

Pārtikas atbalsts un pamata materiālā palīdzība no Eiropas Sociālā fonda Plus programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai 2021.-2027. gadam)	• Atbalsts tāds pats kā Latvijas iedzīvotājiem. Viena persona trīs mēnešos var saņemt: ◊ 2 pārtikas preču komplektus; ◊ 1 higiēnas un saimniecības preču komplektu; ◊ 2 papildu bērnu pārtikas preču komplektus, ja ģimenē ir mazi bērni vecumā no 6 līdz 24 mēnešiem; ◊ 1 papildu higiēnas preču komplektu, ja ģimenē ir mazi bērni vecumā līdz 2 gadiem; Papildus tam, ģimenes ar sākumskolas un pamatskolas vecuma bērniem, var saņemt mācību piederumu komplektus (to var saņemt tā kalendārā gada laikā, kurā izdota izziņa par atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem). • Tiesības uz atbalstu ir Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem pašvaldības sociālais dienests ir izsniedzis izziņu par atbilstību krīzes situācijā nonākušas, trūcīgas vai maznodrošinātas (līdz 31.12.2024.) mājāsaimniecības statusam. • Kopumā 2024. gadā Eiropas Sociālā fonda Plus programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai 2021.-2027. gadam ietvaros tika sniegti 52 386 komplekti, tai skaitā 32 942 pārtikas preču komplekti, 659 bērnu pārtikas preču komplekti, 16 620 higiēnas un saimniecības preču komplekti, 353 bērnu higiēnas preču komplekti, 1 812 mācību piederumu komplekti.
Pabalsts krīzes situācijā	• 343 eiro par pieaugušo un 240 eiro par bērnu vienu reizi trīs mēnešu periodā. <i>Piezīme: Latvijas iedzīvotājiem šis pabalsts ir atšķirīgs atkarībā no dzīvesvietas pašvaldības.</i>
Atbalsts ģimenēm ar bērniem	• Bērna piedzimšanas pabalsts* (vienreizējs pabalsts) – 421,17 eiro par katru bērnu. • Bērna kopšanas pabalsts* (ik mēnesi): ◊ par bērnu līdz pusotram gadam – 171 eiro mēnesī; ◊ par bērnu no pusotra gada līdz 2 gadiem – 42,69 eiro mēnesī. • Ģimenes valsts pabalsts* (ik mēnesi): ◊ par vienu bērnu – 25 eiro; ◊ par diviem bērniem – 100 eiro (50 eiro par katru bērnu); ◊ par trīs bērniem – 225 eiro (75 eiro par katru bērnu); ◊ par četriem un vairāk bērniem – 100 eiro par katru bērnu. Piezīme: bērna piedzimšanas pabalstu izmaksā Ukrainas civiliedzīvotājiem, ja bērns piedzimis Latvijā pēc 2022. gada 24. februāra Bērna kopšanas pabalstu un ģimenes valsts pabalstu izmaksā Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri kopā ar bērniem uzturas Latvijā pēc uzturēšanās dokumenta izsniegšanas no 2022. gada 5. marta. • Atbalsts ar celiakiju slimiem bērniem*, pamatojoties uz ģimenes ārsta vai gastroenterologa izsniegtu izziņu – 160 eiro mēnesī. • Tiesības saņemt Bērnu aizsardzības centra Konsultatīvās nodaļas sniegto konsultatīvo atbalstu Eiropas Savienības politiku instrumentu pasākumu ietvaros bērnu ar uzvedības problēmām un saskarsmes grūtībām likumiskajiem pārstāvjiem un speciālistiem (piemēram, izglītības iestāžu pedagogiem u.c.). <i>* Apmēri tādi paši kā Latvijas iedzīvotājiem.</i>

Atbalsts ārkārtas aizbildņiem	Nepilngadīgajiem bērniem no Ukrainas, kuri ieradušies bez vecāku pavadības, tiek noteikts ārkārtas aizbildnis bērnu pārstāvībai un aprūpei drošā vidē. Ārkārtas aizbildnim tiek noteikta: • Atlīdzība par ārkārtas aizbildņa pienākumu pildīšanu (ik mēnesi) – 171 eiro neatkarīgi no bērnu skaita. • Pabalsts bērna uzturam (ik mēnesi) ne mazāks par: ◊ 215 eiro par bērnu līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai; ◊ 258 eiro par bērnu vecumā 7-18 gadu vecuma sasniegšanai. • Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei (piemēram, gultas veļas, segas, spilvena, matrača) vai nepieciešamās lietas (summa un kārtība noteikta pašvaldību līmenī). • Tiesības saņemt ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra sniegtos pakalpojumus (psiholoģisko atbalstu). <i>Piezīme: par ārkārtas aizbildņiem var kļūt Latvijas iedzīvotāji vai Ukrainas civiliedzīvotāji.</i> • Laika posmā no 2022. gada 16. marta līdz 2025. gada 2. janvārim bija 1477 nepilngadīgie bez vecāku pavadības Latvijas Republikā ieceļojušie Ukrainas civiliedzīvotāji (nepavadīti bērni), kuriem nodibināta ārkārtas aizbildnība vai iecelts ārkārtas aizbildnis. 2025. gada 2. janvārī Latvijā faktiski uzturējās 231 nepavadīti bērni, kuriem nodibināta ārkārtas aizbildnība vai iecelts ārkārtas aizbildnis.
Atbalsts invaliditātes seku mazināšanai	• Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tādas pašas tiesības uz invaliditātes ekspertīzi, kādas Invaliditātes likumā noteiktas Latvijas iedzīvotājiem. • Tiesības saņemt atbalsta pakalpojumus un atvieglojumus invaliditātes seku mazināšanai atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. • Tiesības saņemt šādus valsts sociālos pabalstus invaliditātes gadījumā: piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti (160 eiro mēnesī), bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu (313,43 eiro mēnesī), pabalstu personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana (213,43 EUR mēnesī), valsts sociālā nodrošinājumu pabalstu (atkarīgs no invaliditātes grupas), ievērojot nosacījumus, kas noteikti Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā. Minētos pabalstus Ukrainas civiliedzīvotājam Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra izmaksā Latvijā noteiktās invaliditātes laikā.
Nodarbinātības atbalsts	• Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) sniegtā palīdzība darba meklējumos – informācija par vakancēm, sadarbība ar darba devējiem darba sameklēšanā. Nodrošina iespēju piedalīties pasākumos, kas sekmē darbā iekārtošanos, piemēram, karjeras konsultācijas, latviešu valodas kursi u.c. NVA bezmaksas tālrunis: 80 200 206. • Atļauts nodarbināt Ukrainas civiliedzīvotāju bez latviešu valodas zināšanām tiktāl, ciktāl tas netraucē darba pienākumu pildīšanai. • Atļauts nodarbināt ar atvieglotiem nosacījumiem atsevišķās reglamentētajās profesijās. • Darba devējiem netiks piemērota prasība par iepriekšēju vakances reģistrēšanu NVA. • Nav attiecināma normatīvo aktu par ārzemnieku nodarbināšanu prasība nodrošināt darba samaksu, kas nav mazāka par vidējo bruto darba samaksu Latvijā iepriekšējā gadā. Darba algai jābūt ne mazākai par valstī noteikto minimālo algu (2024. gadā – 700 eiro). • Darba devējs tiesīgs bez pirmreizējās obligātās veselības pārbaudes veikšanas nodarbināt Ukrainas civiliedzīvotāju trīs mēnešus kopš darba līguma noslēgšanas dienas, izņemot gadījumus, kad paredzēts nodarbināt darbā īpašos apstākļos. • Vienreizējs pabalsts Ukrainas civiliedzīvotājam 700 eiro, uzsākot darba attiecības (izņemot nodarbinātības pasākumus vasaras brīvlaikā tiem, kuri iegūst izglītību vispārējās, vidējās speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs).

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts vecuma gadījumā	• Apmērs tāds pats kā Latvijas iedzīvotājiem – 137 eiro mēnesī. • Tiesības uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu vecuma gadījumā ir Ukrainas civiliedzīvotājam, kurš ir: • uzturējies Latvijā trīs mēnešus kopš ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanas dienas; • sasniedzis likumā “Par valsts pensijām” noteikto pensionēšanās vecumu (2023. gadā – 64 gadi 6 mēneši), bet nav tiesību uz vecuma pensiju Latvijā. • Pabalstu sākotnēji izmaksā avansa maksājumā līdz laikam, kad Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra saskaņā ar Latvijas Republikas un Ukrainas līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā saņem no Ukrainas kompetentās institūcijas informāciju par Ukrainā piešķirto un saņemto pensiju un tās apmēru. • Pabalstu izmaksā ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā.
Sociālās apdrošināšanas atbalsts	Tiesības uz tiem pašiem pakalpojumiem kā Latvijas iedzīvotājiem, ja ir veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Gan uz Latvijas iedzīvotājiem, gan Ukrainas civiliedzīvotājiem attiecas kvalifikācijas perioda nosacījumi atsevišķiem pabalstiem. • Nav kvalifikācijas perioda slimības pabalsta saņemšanai, lai koptu slimu bērnu, kurš jaunāks par 14 gadiem. • Nav kvalifikācijas perioda slimības pabalsta un apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai nelaimes gadījumā darbā. • Kvalifikācijas periods vismaz 3 mēneši pēdējo 6 mēnešu laikā vai 6 mēneši pēdējo 24 mēnešu laikā slimības, maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstiem. • Kvalifikācijas periods bezdarbnieka pabalsta saņemšanai ir vismaz 12 mēneši pēdējo 16 mēnešu laikā.

"LABKLĀJĪBAS MINISTRIJAS PUBLISKO PAKALPOJUMU REZULTĀTI"

2024	Pieteikto pakalpojumu gadījumu skaits atbilstoši klienta izvēlei						Sūdzības	Kavējumi
	Kopā	t.sk. sadalījumā pēc izmantotā kanāla						
		klātienē	neklātienē					
			kopā	pasts	elektroniski ¹²	telefoniski		
Norīkojuma izsniegšana, lai personīgi iepazītos ar adoptējamu bērnu								
Uzsāktie pakalpojumi	45	0	45	8	37	0	0	0
Pabeigtie pakalpojumi	45	0	45	8	37	0		
Atļaujas izsniegšana bērna adopcijai uz ārvalstīm								
Uzsāktie pakalpojumi	0	0	0	0	0	0	0	0
Pabeigtie pakalpojumi	0	0	0	0	0	0		
Kompetentas institūcijas darba aizsardzības jautājumos statusa piešķiršana								
Uzsāktie pakalpojumi	2	0	0	0	2	0	0	0
Pabeigtie pakalpojumi	2	0	0	0	2	0		
Saraksta par personām, kuras ir tiesīgas darboties kā kompetentie speciālisti darba aizsardzības jautājumos, uzturēšana un aktualizācija								
Uzsāktie pakalpojumi	35	0	35	3	32	0	0	0
Pabeigtie pakalpojumi	35	0	35	3	32	0		
Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrācija								
Uzsāktie pakalpojumi	552	0	552	0	552	0	0	0
Pabeigtie pakalpojumi	552	0	552	0	552	0		

¹² Elektroniski iesniegtie ietver iesniegumus, kas saņemti e-pastā, portālā latvija.lv un iestādes mājas lapas izveidotajā aplikācijā.

"MINISTRIJAS STRUKTŪRA"

